

TESTE DE PREGĂTIRE PENTRU INTERVIUL DE OBȚINERE A CETĂȚENIEI ROMÂNE

Prezentul material este auxiliar *Ghidului privind obținerea rezidenței pe termen lung și a cetățeniei române* și își propune să-i sprijine pe solicitanți în procesul de pregătire pentru interviul de obținere a cetățeniei române, facilitându-le asimilarea informațiilor privind Constituția, istoria și geografia României, precum și cultura și civilizația românească. Materialul cuprinde seturi de teste alcătuite din întrebările și răspunsurile ce se regăsesc în capitolele și secțiunile ghidului de pregătire, respectând tematica și bibliografia stabilite de Autoritatea Națională pentru Cetățenie.

CAPITOLUL I - CONSTITUȚIA ROMÂNIEI

PARTEA I – PRINCIPII GENERALE

Testul numărul 1

1. Care sunt trăsăturile statului român?

Răspuns: România este: stat național, suveran și independent, unitar și indivizibil, stat de drept, democratic și social.

2. Care este forma de guvernământ a României?

Răspuns: Forma de guvernământ a României este Republica.

3. Care sunt cele trei puteri în stat?

Răspuns: În România există trei puteri: puterea legislativă (adică Parlamentul), puterea executivă (adică Guvernul) și puterea judecătorească (alcătuită din instanțele judecătorești). Cele trei puteri sunt separate și independente, nu se supun una alteia.

4. Cum este organizat teritoriul României din punct de vedere administrativ?

Răspuns: Teritoriul este organizat, sub aspect administrativ, în județe, orașe, comune, sate. În condițiile legii, unele orașe sunt declarate municipii.

5. Care sunt caracteristicile teritoriului României?

Răspuns: Teritoriul României este **inalienabil**, adică nu poate fi înstrăinat (dat altui stat, de exemplu, prin vânzare). De asemenea, teritoriul României este **indivizibil**, adică nu poate fi împărțit. Chiar dacă este organizat în județe, orașe, comune și sate, această împărțire este doar administrativă, adică este făcută doar în scopul bunei conduceri a teritoriului.

6. Care este capitala României?

Răspuns: Capitala României este *municipiul București*.

Testul numărul 2

1. Care este limba oficială a României?

Răspuns: În România, limba oficială este *limba română*.

2. Cum se poate dobândi cetățenia română?

Răspuns: Cetățenia română se poate dobândi prin naștere, prin adopție sau la cerere, potrivit legii.

3. Ce înseamnă dreptul de identitate?

Răspuns: Dreptul la identitate este dreptul minorităților naționale de a-și păstra tradițiile, religia, cultura și de a fi educați în limba maternă.

4. Ce sunt sindicatele?

Răspuns: Sindicatele sunt organizații ale salariaților, care apără drepturile acestora.

5. Ce se înțelege prin pluralism politic?

Răspuns: Pluralismul politic înseamnă existența mai multor partide politice.

6. Care sunt simbolurile naționale ale României?

Răspuns: Simbolurile naționale ale României sunt:

- *Drapelul României*
- *Ziua națională a României*
- *Imnul național al României*
- *Stema țării și sigiliul*

Testul numărul 3

1. Ce înseamnă supremația Constituției?

Răspuns: Expresia „supremația Constituției” înseamnă că aceasta este legea cea mai importantă din stat. Toate celelalte legi și acte normative trebuie să fie în concordanță cu legea fundamentală, adică să nu conțină prevederi care ar fi contrare Constituției.

2. Ce înseamnă principiul separației puterilor în stat?

Răspuns: Principiul separației puterilor în stat este o regulă foarte importantă a organizării și funcționării statului român, conform căreia cele trei puteri în statul român (puterea legislativă, puterea executivă și puterea judecătorească) au responsabilități diferite și funcționează separat. Totuși, ele controlează reciproc pentru a fi mereu în echilibru.

3. Ce sunt patronatele?

Răspuns: **Patronatele**, la rândul lor, sunt organizații ale angajatorilor și apără drepturile acestora.

4. Ce sunt municipiile?

Răspuns: Municipiile sunt considerate cele mai importante orașe dintr-un județ. Unele dintre ele sunt declarate reședințe de județ.

5. Când este ziua națională a României?

Răspuns: Ziua națională a României este unul dintre simbolurile statului român și se serbează în fiecare an pe 1 decembrie, comemorându-se Marea Unire ce a avut loc în anul 1918.

6. Care este imnul național al României?

Răspuns: Imnul național al României este „Deșteaptă-te române!”. Acest cântec vechi și mult îndrăgit de români a fost ales ca simbol al statului român începând cu anul 1990, după revoluția prin care s-a înlăturat regimul comunist condus de Nicolae Ceaușescu.

VOCABULAR

Setul 1

Administrarea unui teritoriu înseamnă organizarea și conducerea acestuia.

Drapelul este semnul distinctiv, caracteristic al unui stat constând într-o bucată de pânză prinsă de un băț.

Forma de guvernământ se referă la modul în care se exercită puterea politică într-un stat. De exemplu, unele state sunt republici, altele sunt monarhii.

Identitatea națională se referă la cultura, limba, tradiția, istoria etc., care sunt specifice unui popor.

Limba oficială a unei țări este limba utilizată, conform Constituției, în școli, instituții, în fața instanțelor de judecată etc.

Minoritățile naționale sunt grupurile de persoane care, deși au cetățenia statului în care locuiesc, au propriile tradiții, limbă, cultură sau caracteristici etnice și doresc să-și păstreze identitatea.

Setul 2

Simbolurile naționale sunt acele reprezentări vizuale sau verbale prin care o țară se deosebește de celelalte țări, ca stat național și suveran.

Statul de DREPT este statul în care toate autoritățile, instituțiile și cetățenii unei țări au obligația să respecte legile statului, niciunul dintre aceștia neaflându-se mai presus de lege.

Statul democratic este statul în care cetățenii participă la conducerea treburilor publice, iar autoritățile publice (Parlament, Guvern, Președinte) se formează prin voința poporului, care se manifestă prin vot.

Statul social este statul care asigură protecția socială a muncii, a nivelului de trai, a populației în general.

Statul unitar este statul care are un singur centru de putere - o singură Constituție, un singur Parlament, un singur Guvern, un singur Președinte.

Suveranitatea unui stat reprezintă independența, puterea acestuia de a decide pentru sine, fără intervenția altor state.

PARTEA A II-A - DREPTURILE, LIBERTĂȚILE ȘI ÎNDATORIRILE FUNDAMENTALE

Testul numărul 1

1. Dați exemple de drepturi și libertăți fundamentale ale cetățenilor români.

Răspuns: Câteva exemple de drepturi și libertăți fundamentale sunt: dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, dreptul la informație, dreptul la învățătură, dreptul la muncă, dreptul de vot, dreptul de a fi ales, libertatea de exprimare, libertatea întrunirilor.

2. Care sunt îndatoririle unui cetățean român?

Răspuns: Îndatoririle unui cetățean român sunt: fidelitatea față de țară; apărarea țării; plata contribuțiilor financiare; exercitarea cu bună credință drepturilor și a libertăților astfel încât să nu fie afectate drepturile celorlalți.

3. Ce înseamnă dreptul la apărare?

Răspuns: **Dreptul la apărare** se referă la faptul că, pe parcursul oricărui proces în fața instanțelor de judecată, orice persoană are dreptul să fie asistată de un avocat.

4. De la ce vârstă pot vota cetățenii români?

Răspuns: Cetățenii români pot vota de la vârsta de 18 ani.

5. Explicați ce înseamnă accesul liber la justiție.

Răspuns: Prin acces liber la justiție se înțelege faptul că orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, libertăților și a intereselor sale legitime.

6. Ce se înțelege prin inviolabilitatea domiciliului?

Răspuns: Prin inviolabilitatea domiciliului se înțelege faptul că nimeni nu poate intra sau rămâne în domiciliul ori în reședința unei persoane fără voia ei. Nu se consideră a fi violare de domiciliu pătrunderea în locuința unei persoane fără acordul acesteia pentru:

- executarea unui mandat de arestare sau a unei hotărâri judecătorești;
- înlăturarea unei primejdii privind viața, integritatea fizică sau bunurile unei persoane;
- apărarea securității naționale sau a ordinii publice;
- prevenirea răspândirii unei epidemii.

Testul numărul 2

1. Ce se înțelege prin universalitatea drepturilor și a libertăților?

Răspuns: Prin universalitatea drepturilor și libertăților se înțelege faptul că toți cetățenii României, fără discriminare, au aceleași drepturi și libertăți.

2. De la ce vârstă pot cetățenii români să candideze pentru Camera Deputaților și pentru Senat? Dar pentru a fi Președintele României?

Răspuns: Pentru a candida la Camera Deputaților, cetățenii trebuie să aibă cel puțin 23 de ani, pentru Senat trebuie să aibă cel puțin 33 de ani, iar pentru a candida la Președinție trebuie să aibă cel puțin 35 de ani.

3. Care este regimul cetățenilor străini și al apatrizilor în România?

Răspuns: Cetățenii străini și apatrizii care locuiesc în România se bucură de protecția generală a persoanelor și a averilor, garantată de Constituție și de alte legi.

4. Ce se înțelege prin libertatea conștiinței?

Răspuns: Prin libertatea conștiinței se înțelege libertatea gândirii și a opiniilor, libertatea ideilor proprii precum și libertatea religiei.

5. Ce se înțelege prin dreptul de petiționare?

Răspuns: Prin dreptul de petiționare se înțelege faptul că cetățenii au dreptul să se adreseze autorităților publice prin petiții scrise, prin scrisori.

6. Ce înseamnă apatrid?

Răspuns: Apatrid este persoana fără cetățenie.

Testul numărul 3

1. Ce înseamnă libertatea întrunirilor?

Răspuns: Libertatea întrunirilor reprezintă dreptul persoanelor de a se întâlni și de a organiza mitinguri și demonstrații. Acestea trebuie, însă, să se desfășoare în mod pașnic, fără arme.

2. Ce este dreptul de asociere?

Răspuns: Dreptul de asociere este dreptul cetățenilor de a se asocia în partide politice, în sindicate, în patronate etc. Toate aceste forme de asociere trebuie să respecte principiile statului de drept, suveranitatea, independența și integritatea României.

3. Cine are dreptul de a fi ales în funcții publice?

Răspuns: Au dreptul de a fi aleși în funcții publice toți cetățenii români majori (bărbați sau femei) cu domiciliul în țară.

4. Când se pot limita drepturile și libertățile fundamentale ale persoanelor?

Răspuns: Limitarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor nu este permisă decât dacă este prevăzută în lege și numai în cazuri excepționale (de exemplu, pentru apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor, prevenirea consecințelor unei calamități naturale sau ale unui dezastru deosebit de grav).

5. Ce este Avocatul Poporului?

Răspuns: Avocatul Poporului este o instituție a statului care se ocupă cu apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice. Persoana care are funcția de Avocat al Poporului este aleasă pentru 5 ani.

6. Când se pierde dreptul de vot?

Răspuns: Pierd dreptul de vot numai cei care suferă de boli psihice și sunt puși sub ocrotirea unei alte persoane sau a unei instituții (sunt puși sub interdicție), precum și cei care au făcut o faptă penală și au fost condamnați definitiv la pierderea dreptului de a vota și de a fi ales.

VOCABULAR

Setul 1

Arestarea preventivă este acțiunea de a închide, a priva de libertate o persoană bănuită că a făcut o faptă penală (dar necondamnată definitiv), pentru a se realiza mai bine cercetarea judiciară.

Asocierea reprezintă gruparea mai multor persoane ce au scopuri/interese comune.

Calamitate înseamnă dezastru care lovește o colectivitate (un uragan, un cutremur, inundație etc.).

Conștiința se referă la gândirea, sentimentele, credința unei persoane.

Contestație înseamnă plângere împotriva unei măsuri, hotărâri.

Contribuția financiară reprezintă suma de bani cu care participă fiecare persoană la cheltuielile comune (de exemplu, prin plata impozitelor și a taxelor).

Corespondența înseamnă schimbul de informații între două sau mai multe persoane, realizat prin scrisori, telegrame, telefon sau alte mijloace legale de comunicare.

Epidemia reprezintă răspândirea (extinderea) unei boli contagioase (care se transmite de la om la om) într-un timp foarte scurt.

Setul 2

Exercitarea unui drept înseamnă manifestarea, punerea în acțiune un drept.

Fidelitatea este trăsătura unei persoane de a fi cinstit, loial, devotat, credincios cuiva.

Greva este încetarea organizată a activității într-una sau mai multe instituții, firme etc., cu scopul de a determina guvernul sau patronii să satisfacă unele cerințe, nemulțumiri ale salariaților (economice, politice etc.).

Informația de interes public reprezintă știrea, comunicarea, care are importanță socială și care ar fi de interes pentru toate persoanele.

Inviolabilitatea se referă la ceva ce nu poate fi încălcat sau nerespectat; protecția specială de care se bucură teritoriul unui stat, persoana, domiciliul și corespondența acesteia.

Întrunirea reprezintă adunarea, reuniunea mai multor persoane.

Pagubă este pierderea suferită de o persoană, un grup sau o instituție.

Percheziția este cercetarea făcută la un ordin al organelor puterii de stat asupra unei persoane bănuite de o infracțiune, sau la domiciliul acesteia.

Persoana vătămată este persoana care a suferit o pierdere sau a fost rănită prin fapta altcuiva.

Petiția reprezintă cererea, solicitarea adresată unei instituții sau autorități publice.

A reține o persoană înseamnă a închide, a priva de libertate o persoană pe o durată scurtă de timp.

PARTEA A III-A – PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Testul numărul 1

1. Cum este organizat Parlamentul?

Răspuns: Parlamentul este organizat în două Camere: Camera Deputaților și Senatul.

2. Cum este ales Parlamentul României?

Răspuns: Parlamentul este ales de cetățeni prin vot universal, egal, direct și liber exprimat, potrivit legii electorale.

3. Cât durează mandatul Parlamentului?

Răspuns: Camera Deputaților și Senatul sunt alese pentru un mandat *de 4 ani*, care se prelungește de drept în stare de mobilizare, de război, de asediu sau de urgență, până la încetarea acestora.

4. Care este rolul Parlamentului?

Răspuns: Parlamentul reprezintă poporul român și este unica autoritate legiuitoare a țării - adoptă legi.

5. Ce fel de mandat au deputații și senatorii?

Răspuns: Deputații și senatorii au mandat reprezentativ. Aceasta înseamnă că, prin activitatea lor în Parlament, ei trebuie să reprezinte interesele celor care i-au ales. Ei nu pot fi controlați și nu pot primi ordine de la alte persoane sau instituții.

6. Cum lucrează Camera Deputaților și Senatul?

Răspuns: Camera Deputaților și Senatul lucrează în două sesiuni ordinare pe an: prima sesiune durează din februarie până la sfârșitul lunii iunie, a doua sesiune durează din septembrie până la finalul lunii decembrie. În cadrul sesiunilor, cele două Camerele lucrează în ședințe separate. Ședințele celor două Camere sunt publice.

Testul numărul 2

1. Când se poate întruni Parlamentul în sesiuni extraordinare?

Răspuns: Camera Deputaților și Senatul se întrunesc în sesiuni extraordinare, la cererea Președintelui României, a biroului permanent al fiecărei Camere ori a cel puțin o treime din numărul deputaților sau al senatorilor.

2. Ce înseamnă imunitatea parlamentară?

Răspuns: Imunitatea parlamentară este situația de care se bucură deputații și senatorii de a nu putea fi trași la răspundere juridică (adică de a fi urmăriți, arestați sau condamnați) pentru voturile și opiniile lor politice.

3. Câte categorii (tipuri) de legi adoptă Parlamentul?

Răspuns: Parlamentul adoptă 3 categorii de legi: legi constituționale (de modificare a Constituției), legi organice (de exemplu, legea cetățeniei, legea învățământului, legile privind dreptul la muncă etc.) și legi ordinare (obișnuite).

4. Cui îi aparține inițiativa legislativă?

Răspuns: Inițiativa legislativă este prima etapă în adoptarea unei legi, reprezentând momentul în care se formulează propunerea de lege. Inițiativa legislativă aparține: Guvernului; deputaților și senatorilor; unui număr de cel puțin 100.000 de cetățeni cu drept de vot.

5. Când intră în vigoare o lege?

Răspuns: Legea se publică în Monitorul Oficial al României (adică în jurnalul oficial al statului român) și intră în vigoare la 3 zile de la data publicării sau la o dată ulterioară prevăzută în textul ei.

6. Ce este Consiliul Legislativ?

Răspuns: Consiliul Legislativ este o instituție cu care se consultă Parlamentul în ceea ce privește adoptarea sau respingerea propunerilor de lege. De asemenea, el ține și evidența oficială a tuturor legilor adoptate.

Testul numărul 3

1. Ce condiții trebuie să îndeplinească o persoană pentru a putea fi aleasă în funcția de deputat sau de senator?

Răspuns: O persoană poate fi aleasă în funcția de deputat sau de senator dacă îndeplinește următoarele condiții:

- este cetățean român și are domiciliul în țară;
- are drept de vot și dreptul de a fi ales;
- are dreptul de a face parte dintr-un partid politic;
- are vârsta **de cel puțin 23 de ani**, dacă vrea să fie aleasă în Camera Deputaților, respectiv **de cel puțin 33 de ani**, dacă vrea să fie aleasă în Senat.

2. Care sunt incompatibilitățile prevăzute de Constituție pentru deputați și senatori?

Răspuns: Constituția prevede că parlamentarii nu au voie:

- să fie deputați și senatori în același timp;
- să aibă o altă funcție publică, cu excepția celei de membru al guvernului.

3. Ce este promulgarea unei legi?

Răspuns: Promulgarea legii este o etapă în procesul de legiferare, în care legea adoptată de Parlament este trimisă spre aprobare Președintelui României. Promulgarea legii înseamnă aprobarea ei de Președinte. Dacă Președintele nu este mulțumit de conținutul legii, el poate să o trimită înapoi Parlamentului, o singură dată, pentru a fi reexaminată. În cazul în care Președintele consideră că legea nu este conformă cu prevederile Constituției, atunci el poate să o trimită Curții Constituționale, instituție care trebuie să verifice dacă legea respectă sau nu Constituția.

4. Ce este cvorumul legal?

Răspuns: Cvorumul legal reprezintă numărul necesar de parlamentari care trebuie să fie prezenți la ședință pentru a se putea adopta o lege. Potrivit Constituției, pentru a se putea adopta o lege, o hotărâre sau o moțiune, trebuie să fie prezentă majoritatea parlamentarilor.

5. Ce este un proiect de lege?

Răspuns: Proiectul de lege este forma oficială pe care o îmbracă o propunere de lege atunci când este transmisă Parlamentului.

6. Când este definitivă revizuirea Constituției?

Răspuns: Revizuirea Constituției este definitivă numai după aprobarea ei de către cetățeni, prin referendum. Astfel, cetățenii români sunt chemați la vot și răspund cu da sau nu, pentru a-și spune părerea cu privire la propunerea de modificare a Constituției.

VOCABULAR

Setul 1

A săvârși înseamnă a face, a comite o faptă

A trage la răspundere juridică înseamnă a acuza, judeca și condamna pe cineva pentru faptele sale care contravin legii

Imunitatea parlamentară este situația de care se bucură parlamentarii de a nu putea fi urmăriți, arestați sau condamnați pentru voturile și opiniile lor politice.

Incompatibilitate înseamnă nepotrivire; interdicere legală de a desfășura în același timp două activități care sunt contradictorii (de a ocupa două funcții simultan).

Infracțiunea flagrantă este fapta care contravine legii descoperită chiar în momentul săvârșirii ei.

Mandatul reprezentativ al deputaților și senatorilor reprezintă obligația deputaților și senatorilor ca, prin activitatea lor în Parlament, să reprezinte interesele cetățenilor care i-au ales.

Sesiunea parlamentară reprezintă perioada de timp în care parlamentarii se întâlnesc pentru a dezbate unele probleme și pentru a desfășura alte activități ce intră în atribuțiile lor.

Ședința parlamentară reprezintă adunarea parlamentarilor cu scopul de a discuta, dezbate și hotărî asupra diverselor probleme; *ședința comună* este ședința la care participă și deputați și senatori; *ședința publică* este ședința la care poate participa oricine; *ședința secretă* este ședința la care nu pot participa decât parlamentarii și alte persoane special desemnate.

Setul 2

A intra în vigoare înseamnă a fi valabil, a începe să producă efecte.

Competența decizională reprezintă autoritatea de a lua decizia definitivă.

Inițiativa legislativă reprezintă dreptul de a propune o lege pentru a fi adoptată de Parlament.

Legiferarea este acțiunea de elaborare și adoptare a legilor.

Majoritate înseamnă partea sau numărul cel mai mare dintr-o colectivitate; superioritate numerică cerută (prin lege) sau obținută în alegeri.

Moțiunea reprezintă propunerea făcută și adoptată în Parlament.

Revizuire înseamnă modificare, schimbare.

Sesizarea Camerelor reprezintă înștiințarea, comunicarea, transmiterea proiectului de lege către Camerele Parlamentului.

A suprima înseamnă a desființa, elimina, înlătura.

PARTEA A IV-A – PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

Testul numărul 1

1. Care este rolul Președintelui României?

Răspuns: Președintele României reprezintă statul român și este garantul independenței naționale, al unității și al integrității teritoriale a țării. Președintele României veghează la respectarea Constituției. El trebuie să fie obiectiv și imparțial, având rolul de a asigura buna desfășurare a relațiilor dintre puterile statului, precum și dintre autorități și cetățeni.

2. Cum este ales Președintele României?

Răspuns: Președintele României este ales prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat.

3. Care este durata mandatului Președintelui României?

Răspuns: Mandatul Președintelui României este de 5 ani și se exercită de la data depunerii jurământului de credință. Nici o persoană nu poate îndeplini funcția de Președinte al României decât pentru cel mult două mandate. Acestea pot fi și succesive (unul după altul).

4. Ce acte emite Președintele României?

Răspuns: Președintele României emite decrete.

5. Cine numește Guvernul?

Răspuns: Președintele României numește Guvernul, pe baza votului de încredere, adică a aprobării acordate de Parlament.

6. Când poate Președintele să dizolve Parlamentul?

Răspuns: Președintele poate să dizolve Parlamentul dacă acesta refuză să aprobe lista Guvernului (lista miniștrilor) în termen de 60 de zile de la prima cerere de aprobare și dacă respinge cel puțin 2 liste cu propuneri de miniștri.

Testul numărul 2

1. Când participă Președintele la ședințele Guvernului?

Răspuns: Președintele poate să participe la ședințele Guvernului atunci când se discută probleme foarte importante privind politica externă, apărarea țării sau ordinea publică. Primul-ministru îi poate cere Președintelui să participe la ședințele Guvernului și în alte situații. Președintele României conduce ședințele Guvernului la care participă.

2. Care sunt atribuțiile Președintelui în domeniul politicii externe?

Răspuns: Atribuțiile Președintelui în domeniul politicii externe sunt următoarele: Președintele încheie tratate internaționale în numele României; Președintele aprobă crearea, retragerea misiunilor diplomatice, sau schimbarea rangului acestora; ambasadorii altor state sunt acreditați pe lângă Președinte.

3. Care sunt atribuțiile Președintelui României în domeniul apărării?

Răspuns: Președintele României are următoarele atribuții în domeniul apărării: este comandantul forțelor armate și îndeplinește funcția de președinte al Consiliului Suprem de Apărare a Țării; declară mobilizarea armatei sau respingerea unui atac din partea altei țări; în cazuri excepționale, Președintele este cel care declară starea de asediu sau de urgență.

4. Când poate fi suspendat din funcție Președintele României?

Răspuns: Președintele poate fi suspendat din funcție de către Parlament, în cazul în care comite fapte grave prin care încalcă Constituția. El poate fi suspendat de drept atunci când este pus sub acuzare pentru fapta de înaltă trădare.

5. Când intervine vacanța funcției de Președinte al României?

Răspuns: Funcția prezidențială poate rămâne vacantă (liberă) atunci când: Președintele renunță la atribuțiile deținute (își dă demisia); este demis (concediat); intervine decesul acestuia; se află în imposibilitate definitivă de a-și exercita atribuțiile.

6. Cine asigură interimatul funcției de Președinte al României?

Răspuns: În cazul în care Președintele este suspendat, funcția sa rămâne vacantă sau se află în imposibilitate temporară de exercitare a atribuțiilor sale, atribuțiile vor fi preluate temporar de Președintele Senatului sau, dacă acesta nu poate, de Președintele Camerei Deputaților.

Testul numărul 3

1. Care sunt condițiile pe care trebuie să le îndeplinească o persoană pentru a putea fi aleasă în funcția de Președinte al României?

Răspuns: Poate fi aleasă Președinte al României persoana care îndeplinește următoarele condiții:

- este cetățean român și are domiciliul în țară;
- are drept de vot și dreptul de a fi ales;
- are dreptul de a face parte dintr-un partid politic;
- are vârsta de cel puțin 35 de ani.

2. Ce reprezintă turul de scrutin?

Răspuns: Turul de scrutin reprezintă o rundă, o etapă în cadrul alegerilor prezidențiale. Alegerile prezidențiale pot avea 2 etape (tururi de scrutin). În prima etapă a alegerilor (**primul tur de scrutin**), este ales președinte candidatul care a obținut **majoritatea voturilor alegătorilor înscriși pe listele electorale** (liste cu toți cetățenii care au drept de vot). Dacă niciunul dintre candidați nu a reușit să obțină majoritatea de voturi, atunci se organizează a doua etapă a alegerilor (**al doilea tur de scrutin**), la care vor participa doar primii doi candidați care au obținut cele mai multe voturi în prima etapă. În a doua etapă a alegerilor, este ales președinte candidatul care obține cel mai mare număr de voturi.

3. Cine stabilește salariul Președintelui României?

Răspuns: Salariul Președintelui României se stabilește prin lege.

4. Când adresează Președintele României mesaje Parlamentului?

Răspuns: Atunci când sunt în discuție cele mai importante probleme politice ale României, Președintele adresează Parlamentului **mesaje** în această privință.

5. În ce situații se consultă Președintele României cu Guvernul?

Răspuns: Pe parcursul desfășurării activității sale, atunci când apar probleme urgente și foarte importante, Președintele poate **consulta** Guvernul cu privire la aceste probleme.

6. Dați exemple de situații în care decretele emise de Președintele României trebuie contrasemnate de primul-ministru.

Răspuns: Decretele Președintelui României trebuie contrasemnate de primul-ministru atunci când se încheie tratate internaționale, când se conferă decorații, când se hotărăște grațierea unei persoane, când se declară mobilizarea armatei, când se iau măsuri de respingere a unui atac împotriva țării, când se instituie starea de asediu sau de urgență.

VOCABULAR

Setul 1

A veghea înseamnă a păzi, a supraveghea.

A desemna înseamnă a indica o persoană pentru desfășurarea unei activități sau exercitarea unei funcții.

A prezida înseamnă a conduce (o ședință, o întrunire).

A se consulta (cu o persoană sau o instituție) înseamnă a cere o părere, un aviz, un sfat.

Dizolvare înseamnă desființare.

Garant înseamnă o persoană care dă asigurări cu privire la îndeplinirea unui fapt sau executarea unei obligații.

Lista electorală reprezintă lista tuturor cetățenilor cu drept de vot.

Mandatele succesive sunt mandatele care urmează unul după altul; *o persoană care a avut 2 mandate succesive de Președinte* reprezintă o persoană care a fost aleasă Președinte de două ori la rând.

Medierea reprezintă mijlocirea relației dintre două sau mai multe părți.

Numirea (într-o funcție) este un act prin care se stabilește încadrarea într-o funcție.

Remanierea guvernamentală reprezintă o modificare a componenței Guvernului.

Scrutin înseamnă vot; *tur de scrutin* înseamnă rundă, etapă în cadrul alegerilor.

Setul 2

Agresiune armată înseamnă atac armat.

A mobiliza forțele armate înseamnă a chema, a aduna armata, în vederea trecerii la starea de război.

Consiliul Suprem de Apărare a Țării este instituția care organizează și coordonează activitățile care privesc apărarea țării și menținerea securității.

Starea de asediu reprezintă un regim special, impus de împrejurări excepționale, constând în suspendarea temporară a unor drepturi și libertăți democratice și acordarea unor drepturi speciale poliției și armatei.

Starea de urgență este o situație excepțională care impune adoptarea unor măsuri speciale cu caracter politic, economic, militar etc.

Setul 3

A contrasemna înseamnă a pune semnătura pe un act semnat înaintea altcuiva cu o funcție superioară.

A emite înseamnă a adopta, a elabora o lege, un decret.

A ratifica înseamnă a confirma, a aproba; a da valabilitate unui act, unui tratat etc. prin aprobarea sau confirmarea lui.

Acreditat înseamnă numit ca reprezentant, împuternicit.

Decoratie înseamnă distincție (medalie, ordin, insignă), ce se acordă unei persoane pentru merite deosebite.

Gradul militar reprezintă locul pe care-l ocupă cineva în ierarhia militară; *gradul de mareșal* este cel mai înalt grad; *gradul de general* este un grad militar superior; *gradul de amiral* reprezintă cel mai înalt grad din marina militară.

Grațierea este scutirea, iertarea de pedeapsă a unei persoane condamnate.

Misiunea diplomatică este reprezentanță diplomatică a unui stat, condusă de un ambasador sau de un ministru cu depline puteri; *rangul misiunii diplomatice* reprezintă gradul acordat acesteia, în funcție de importanța sa (rangul I – ambasadele și reprezentanțele permanente; gradul II – misiunile conduse de un trimis special; gradul III – misiunile conduse de însărcinații cu afaceri).

Setul 4

A pune sub acuzare înseamnă a învinovăți.

Demitere înseamnă concediere, destituire.

Interimatul este situația celui care exercită în mod temporar funcția altei persoane.

Suspendarea reprezintă întreruperea temporară a activității.

Demisie reprezintă renunțarea la un post sau la o funcție.

Vacant înseamnă liber, neocupat.

PARTEA A V-A – GUVERNUL ROMÂNIEI

Testul numărul 1

1. Care este rolul Guvernului?

Răspuns: Guvernul asigură realizarea politicii interne și externe a țării și exercită conducerea generală a administrației publice.

2. Care este componența Guvernului?

Răspuns: Guvernul este format din primul-ministru, miniștrii și alți membri.

3. Cine conduce Guvernul?

Răspuns: Guvernul este condus de primul-ministru.

4. Cine îl desemnează pe primul-ministru?

Răspuns: Președintele României îl desemnează pe primul-ministru.

5. Care este durata mandatului Guvernului?

Răspuns: Mandatul Guvernului are o durată de 4 ani. Mandatul Guvernului încetează atunci când este ales un nou Parlament.

6. Care sunt incompatibilitățile membrilor Guvernului?

Răspuns: Pe parcursul desfășurării activității, membrii Guvernului nu au voie să aibă alte funcții publice. Acestea sunt considerate nepotrivite, contradictorii cu activitatea de membru al Guvernului. Totuși, membrii Guvernului pot fi, în același timp, deputați sau senatori.

Testul numărul 2

1. În ce situație poate Guvernul să-și angajeze răspunderea în fața Parlamentului?

Răspuns: Guvernul își poate angaja răspunderea în fața Parlamentului atunci când vrea să adopte un program sau un proiect de lege cu care Parlamentul nu este de acord. Angajându-și răspunderea, Guvernul își asumă întreaga responsabilitate pentru programul sau proiectul de lege respectiv.

2. Cum se numesc actele Guvernului?

Răspuns: Guvernul emite hotărâri, ordonanțe și ordonanțe de urgență.

3. Ce este moțiunea de cenzură?

Răspuns: Moțiunea de cenzură este o hotărâre a Parlamentului prin care acesta își retrace votul de încredere acordat Guvernului. Drept urmare Guvernul este demis. Moțiunea de cenzură este o modalitate de control parlamentar, fiind forma cea mai gravă de sancționare a Guvernului.

4. Când încetează funcția de membru al Guvernului?

Răspuns: Funcția de membru al Guvernului încetează atunci când acesta: își dă demisia; este revocat (concediat); își pierde drepturile electorale (dreptul de a alege și de a fi ales); devine incompatibil (de exemplu, atunci când are o altă funcție publică); decedează.

5. Când încetează mandatul Guvernului?

Răspuns: Mandatul Guvernului încetează atunci când: este ales un nou Parlament; Parlamentul își retrace aprobarea (votul de încredere); primul-ministru își dă demisia, își pierde drepturile electorale, devine incompatibil, decedează sau nu-și poate exercita activitatea pentru mai mult de 45 de zile.

6. Care este rolul primului – ministru?

Răspuns: Primul – ministru conduce Guvernul și coordonează activitatea membrilor acestuia. El prezintă Parlamentului rapoartele și declarațiile cu privire la politica Guvernului.

Testul numărul 3

1. Cine numește Guvernul?

Răspuns: Guvernul este numit de Președintele României.

2. Ce este votul de încredere?

Răspuns: Votul de încredere reprezintă aprobarea pe care Parlamentul trebuie s-o dea listei Guvernului și programului de guvernare, propuse de persoana desemnată în funcția de prim-ministru. Abia după aprobarea Parlamentului, Președintele poate numi Guvernul.

3. În fața cui răspunde politic Guvernul?

Răspuns: Guvernul răspunde politic pentru întreaga sa activitate numai în fața Parlamentului. Dacă Parlamentul este nemulțumit de activitatea Guvernului, el poate hotărî să-și retragă aprobarea (votul de încredere) pe care i-a acordat-o la început, prin adoptarea unei moțiuni de cenzură.

4. De cine sunt judecați membrii Guvernului care săvârșesc fapte penale?

Răspuns: Membrii Guvernului care săvârșesc fapte penale sunt judecați de Înalta Curte de Casație și Justiție (cea mai importantă instanță de judecată din România).

5. Ce este legea de abilitare?

Răspuns: Legea de abilitare este o lege adoptată de Parlament prin care acesta îi permite Guvernului să emită ordonanțe cu putere de lege în unele domenii. Atunci când se adoptă o lege de abilitare, avem de-a face cu o **delegare legislativă**, adică Parlamentul îi dă Guvernului sarcina de a adopta reguli juridice în domeniile stabilite.

6. Ce este remanierea guvernamentală?

Răspuns: Remanierea guvernamentală reprezintă modificarea componenței Guvernului. Astfel, dacă pe parcursul desfășurării activității Guvernului, primul-ministru consideră că trebuie schimbați unii membri ai Guvernului, atunci propune alte persoane pentru acele posturi, iar Președintele le numește în funcție.

VOCABULAR

Setul 1

Administrația publică reprezintă totalitatea instituțiilor publice care asigură funcționarea statului.

A-și angaja răspunderea înseamnă a-și asuma întreaga responsabilitate pentru ceva.

Interpelarea este o întrebare prin care se cere o explicație.

Majoritatea absolută reprezintă numărul de voturi egal cu cel puțin jumătate plus unu din total.

Moțiunea simplă este o hotărâre a Parlamentului prin care acesta își exprimă punctul de vedere cu privire la anumite probleme.

Moțiunea de cenzură este hotărârea Parlamentului prin care acesta își retrage aprobarea (votul de încredere) acordată Guvernului.

Răspunderea politică reprezintă faptul de a da socoteală, a fi responsabil pentru faptele, opiniile, declarațiile ce au caracter politic.

Revocarea unei persoane reprezintă îndepărtarea acesteia dintr-o funcție, concedierea ei.

Votul de încredere este votul prin care Parlamentul aprobă Guvernul și programul de guvernare.

Setul 2

Amânat înseamnă întârziat, lăsat pe altă dată.

Delegarea legislativă reprezintă împuternicirea acordată de Parlament Guvernului, pentru ca acesta să poată adopta acte cu putere de lege.

Legea de abilitare este legea Parlamentului prin care acesta îi conferă Guvernului dreptul de a adopta acte cu putere de lege în anumite domenii.

Reglementarea reprezintă faptul de a adopta norme sau reguli pentru a pune în ordine o anumită situație.

Trecerea silită a unor bunuri în proprietate publică înseamnă obligarea unei persoane să dea statului un bun al său, în schimbul unei despăgubiri.

PARTEA A VI-A – ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ

Testul numărul 1

1. De câte feluri este administrația publică?

Răspuns: Administrația publică este de 2 feluri: administrație publică centrală - la nivel național (pe toată țara); administrație publică locală - la nivel local (județ, oraș, comună).

2. Cine conduce administrația publică centrală?

Răspuns: Administrația publică centrală este condusă de Guvernul României.

3. Care sunt instituțiile care alcătuiesc administrația publică centrală?

Răspuns: Administrația publică centrală este alcătuită din: ministere; forțele armate; Consiliul Suprem de Apărare a Țării.

4. În subordinea cui se află forțele armate ale României?

Răspuns: Forțele armate ale României sunt subordonate exclusiv voinței poporului român. Ele se află numai în slujba poporului.

5. Ce este Consiliul Suprem de Apărare a Țării?

Răspuns: Consiliul Suprem de Apărare a Țării este instituția care organizează și coordonează activitățile care privesc apărarea țării și securitatea națională, participarea la menținerea securității internaționale și la apărarea colectivă în sistemele de alianță militară, precum și la acțiuni de menținere sau de restabilire a păcii.

6. Care sunt instituțiile care alcătuiesc administrația publică locală?

Răspuns: Administrația publică locală este alcătuită din: consilii locale, primari, consilii județene, prefecti.

Testul numărul 2

1. Care sunt principiile care stau la baza administrației publice locale?

Răspuns: Administrația publică locală are la bază principiile descentralizării, autonomiei locale și deconcentrării serviciilor administrative. Descentralizarea înseamnă acordarea de autonomie unor structuri locale, astfel încât acestea să nu mai depindă de puterea centrală. Deconcentrarea serviciilor administrative reprezintă transferul unor atribuții care revin nivelului central de administrare, unor instituții subordonate

2. Cine conduce treburile publice în orașe și comune?

Răspuns: În orașe și comune treburile publice sunt conduse de consiliile locale și primarii aleși, potrivit legii, de cetățenii din orașul sau comuna respectivă.

3. Ce este consiliul județean?

Răspuns: Consiliul județean este instituția administrației publice locale care conduce treburile publice la nivel de județ. În acest scop, consiliul județean coordonează activitatea consiliilor locale care conduc orașele și comunele ce intră în componența județului respectiv.

4. Cine reprezintă Guvernul la nivel local?

Răspuns: Guvernul este reprezentat de prefect.

5. Cine numește prefectii?

Răspuns: Prefecții sunt numiți de Guvern.

6. Cine conduce Consiliul Suprem de Apărare a Țării?

Răspuns: Consiliul Suprem de Apărare a Țării este condus de Președintele României.

Testul numărul 3

1. Ce limbă se folosește în administrația publică?

Răspuns: În general, în administrația publică se folosește limba română. Aceasta înseamnă că toate documentele se întocmesc în limba română, iar cetățenii folosesc în relațiile cu instituțiile doar limba română. Cu toate acestea, dacă într-un județ, într-un oraș sau într-o comună există foarte mulți cetățeni care aparțin unei minorități naționale, atunci, în relațiile cu instituțiile administrației publice locale, se va folosi, în scris și oral, și limba minorității naționale respective.

2. Ce sunt ministerele?

Răspuns: Ministerele sunt instituții care conduc activitatea statului în anumite domenii (de exemplu, Ministerul Sănătății, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Transporturilor etc.). Ele se află în subordinea Guvernului și sunt conduse de miniștri (aceștia sunt membri ai Guvernului).

3. Pot fi primite trupe militare străine pe teritoriul României?

Răspuns: Pe teritoriul României pot fi primite trupe străine în situații ce presupun apărarea colectivă (apărare împotriva unui atac ce amenință mai multe state) în sistemele de alianță militară (precum NATO) sau participarea la acțiuni privind menținerea sau restabilirea păcii. Primirea trupelor străine pe teritoriul României este posibilă numai dacă legea sau tratatele internaționale la care România este parte o permit. Orice alte activități militare, care nu sunt subordonate statului sau nu sunt permise de tratatele internaționale la care România este parte, sunt interzise.

4. Cine conduce treburile publice în sectoarele Municipiului București?

Răspuns: În sectoarele municipiului București, treburile publice sunt conduse la nivel local de primăriile și consiliile locale de sector.

5. Care este relația dintre prefect, pe de o parte, și primari, consilii locale și consilii județene, pe de altă parte?

Răspuns: Prefectul este reprezentantul Guvernului în teritoriu și conduce serviciile publice pe care ministerele și alte instituții ale administrației publice centrale le oferă la nivel local. Prefectul nu este șeful primarilor ori al consiliilor județene sau locale. El nu controlează activitatea acestora. Chiar și atunci când consideră că unele acte ale primarilor ori ale consiliilor locale sau județene sunt ilegale, prefectul nu le poate anula. În acest caz, totuși, el se poate adresa instanței de judecată pentru a cere anularea lor.

6. Care este relația dintre primari, pe de o parte, și consiliile locale, pe de altă parte?

Răspuns: Primarii și consiliile locale sunt autorități administrative autonome, adică se află în raporturi de egalitate și nu sunt supuse altor persoane sau instituții.

VOCABULAR

Alianța militară reprezintă înțelegerea mai multor state prin care acestea se obligă să acționeze împreună sau să se ajute unele pe altele în caz de război sau agresiune armată.

Apărarea colectivă înseamnă apărarea mai multor state împotriva unui atac ce le amenință.

Autonomie înseamnă libertate, drept de a se conduce singur.

Deconcentrare înseamnă repartizare pe un spațiu mai larg; transferul unor atribuții care revin nivelului central de administrare, unor instituții subordonate.

Descentralizare reprezintă faptul a face ca ceva să nu mai depindă de puterea centrală; a acorda autonomie.

Mentținerea păcii înseamnă păstrarea stării de pace.

Restabilirea păcii înseamnă revenirea la starea de pace.

Resursele financiare ale statului reprezintă banii pe care-i deține statul la un moment dat.

Subordine înseamnă supunere; *aflat în subordinea cuiva* înseamnă aflat sub conducerea cuiva.

PARTEA A VII-A - ECONOMIA ROMÂNIEI. CURTEA DE CONTURI

Testul numărul 1

1. Ce tip de economie are România?

Răspuns: Economia României este o economie de piață, ce are la bază libera inițiativă și concurența. Aceasta înseamnă că oamenii își desfășoară activitatea în mod liber și autonom, fără a fi controlați de stat.

2. De câte feluri este proprietatea?

Răspuns: Proprietatea este de două feluri: proprietate publică și proprietate privată.

3. Cui aparține proprietatea publică?

Răspuns: Proprietatea publică aparține statului și unităților administrativ-teritoriale (județe, orașe, comune).

4. Cum este proprietatea publică?

Răspuns: Proprietatea publică este ocrotită și garantată prin lege, este inviolabilă (adică trebuie respectată, nu poate fi încălcată) și inalienabilă (adică nu poate fi vândută, donată etc.).

5. Din ce este alcătuit bugetul public național?

Răspuns: Bugetul național cuprinde bugetul statului, bugetul asigurărilor sociale de stat (banii cu care statul plătește pensiile, șomajul etc.), bugetele locale (banii orașelor, comunelor și județelor).

6. Cine elaborează proiectul bugetului?

Răspuns: Proiectul bugetului este elaborat de Guvern, dar trebuie aprobat de Parlament.

Testul numărul 2

1. Cine stabilește impozitele și taxele pe care trebuie să le plătească cetățenii?

Răspuns: Impozitele și taxele pe care trebuie să le plătească cetățenii sunt stabilite numai prin lege.

2. Ce este Curtea de Conturi?

Răspuns: Curtea de Conturi este instituția statului care controlează modul în care se formează, se administrează și se folosesc finanțele statului.

3. Cine numește consilierii de conturi?

Răspuns: Consilierii de conturi sunt numiți de Parlament pentru un mandat de 9 ani.

4. Cum sunt consilierii de conturi în timpul mandatului?

Răspuns: În timpul mandatului, consilierii de conturi sunt independenți și inamovibili (nu pot fi transferați, înlocuiți sau înlăturați din funcție).

5. Care sunt atribuțiile Curții de Conturi?

Răspuns: În fiecare an, Curtea de Conturi prezintă Parlamentului rapoarte cu privire la modul în care au fost folosite finanțele statului, semnalând neregulile constatate. De asemenea, Senatul sau Camera Deputaților îi pot cere Curții de Conturi să controleze modul în care sunt folosiți banii statului și să raporteze Parlamentului constatările sale.

6. Cum sunt bunurile proprietate publică?

Răspuns: Bunurile proprietate publică sunt inalienabile (nu se pot înstrăina).

Testul numărul 3

1. Ce atribuții are statul în economia României?

Răspuns: Economia României este o economie de piață, ce are la bază libera inițiativă și concurența. Aceasta înseamnă că oamenii își desfășoară activitatea în mod liber și autonom, fără a fi controlați de stat. Statul român are și el niște atribuții în desfășurarea activității economice, dar acestea nu sunt atribuții de control, ci de protejare a intereselor naționale, a intereselor cetățenilor și a mediului înconjurător. Astfel, statul trebuie să asigure: libertatea comerțului, protecția concurenței loiale, protejarea intereselor naționale în desfășurarea activității economice, ocrotirea mediului înconjurător, stimularea cercetării științifice, exploatarea resurselor naturale, crearea condițiilor pentru creșterea calității vieții oamenilor etc.

2. Care este moneda folosită în activitatea economică?

Răspuns: Moneda folosită în activitatea economică este **leul**. Un leu are 100 de **bani**.

3. Ce este proprietatea privată?

Răspuns: Proprietatea privată reprezintă dreptul pe care-l are o persoană asupra bunurilor sale. Astfel, o persoană poate să facă ce dorește cu bunurile care-i aparțin (le poate vinde, le poate închiria, le poate dona etc.).

4. Ce sunt bugetele locale?

Răspuns: Bugetele locale reprezintă resursele financiare ale orașelor, comunelor și județelor.

5. De unde provine cea mai mare parte a finanțelor publice?

Răspuns: Cea mai mare parte a finanțelor publice provine din banii pe care-i plătesc cetățenii ca impozite și taxe.

6. Cine îi poate revoca pe consilierii Curții de Conturi?

Răspuns: Consilierii Curții de Conturi pot fi revocați de Parlament.

VOCABULAR

Setul 1

Asigurările sociale de stat reprezintă o formă de ocrotire a populației de către stat, constând în acordarea unor sume de bani (pensii, șomaj etc.), ajutoare materiale sau asistență medicală.

Bugetul reprezintă balanța veniturilor și cheltuielilor; totalitatea veniturilor și cheltuielilor unei persoane într-o anumită perioadă de timp.

Cadrul didactic este persoana angajată în procesul de învățământ, care asigură educația elevilor sau studenților.

Cont înseamnă socoteală, raport cu privire la veniturile și cheltuielile pe o anumită perioadă de timp.

Concurența reprezintă totalitatea relațiilor (de rivalitate) dintre cei care acționează pe aceeași piață, urmărind îndeplinirea unor scopuri asemănătoare (de exemplu, firme care au produse asemănătoare și se adresează aceluiași tip de consumatori); concurența este loială atunci când rivalii (adversarii) încearcă să-și atingă scopurile, respectând toate regulile, fiind corecți.

Setul 2

Economia de piață este acea formă de organizare și funcționare a economiei unei țări, în care activitatea economică se desfășoară în mod liber, autonom.

Exploatare înseamnă folosire, valorificare.

Finanțe înseamnă bani; finanțele publice reprezintă totalitatea mijloacelor bănești de care dispune un stat.

Inamovibil este caracteristica unei persoane care nu poate fi transferată, înlocuită sau înlăturată din funcția sa.

Libera inițiativă reprezintă libertatea de a propune, de a organiza și de a începe o acțiune.

Ocrotire înseamnă apărare, protejare.

Proprietatea reprezintă stăpânirea deplină a unui bun (obiect, casă, mașină etc.).

Stimulare înseamnă încurajare, susținere.

PARTEA A VIII-A – CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Testul numărul 1

1. Care este rolul Curții Constituționale?

Răspuns: Curtea Constituțională este instituția care asigură respectarea Constituției, ca lege fundamentală în statul român. Este garantul supremației Constituției.

2. Cine numește judecătorii Curții Constituționale?

Răspuns: Curtea Constituțională este alcătuită din 9 judecători numiți după cum urmează: 3 dintre judecători sunt numiți de Camera Deputaților, 3 sunt numiți de Senat și 3 de Președintele României.

3. Cât durează mandatul judecătorilor Curții Constituționale?

Răspuns: Mandatul judecătorilor Curții Constituționale durează 9 ani.

4. Ce condiții trebuie să îndeplinească o persoană pentru a fi numită judecător al Curții Constituționale?

Răspuns: Pot fi numite judecători ai Curții Constituționale persoanele care au pregătire juridică superioară (au absolvit studii de drept), o înaltă competență profesională (sunt cunoscuți ca fiind foarte buni profesioniști) și lucrează de cel puțin 18 ani în domeniul juridic sau în învățământul superior juridic.

5. Cum sunt judecătorii Curții Constituționale pe perioada mandatului lor?

Răspuns: În timpul mandatului lor, judecătorii Curții Constituționale sunt independenți și inamovibili.

6. Care sunt incompatibilitățile judecătorilor Curții Constituționale?

Răspuns: Pe parcursul desfășurării activității ca judecători ai Curții Constituționale, aceștia nu au voie să aibă alte funcții, în afara celei de cadru didactic în învățământul superior juridic (la facultățile de drept). Orice altă funcție este considerată **incompatibilă** cu funcția de judecător al Curții.

Testul numărul 2

1. Ce atribuții are Curtea Constituțională?

Răspuns: Prin întreaga sa activitate, Curtea Constituțională verifică, supraveghează și asigură respectarea Constituției României. Prin urmare, Curtea Constituțională are printre atribuțiile sale următoarele: decide cu privire la constituționalitatea legilor (dacă legile respectă sau nu Constituția); decide dacă tratatele sau acordurile internaționale respectă Constituția; decide dacă regulamentele Parlamentului respectă Constituția; supraveghează respectarea procedurii de alegere a Președintelui României și confirmă rezultatele alegerilor; supraveghează respectarea procedurii de organizare a referendumului și confirmă rezultatele sale; dă aviz consultativ (își expune punctul de vedere) cu privire la suspendarea din funcție a Președintelui României și așa mai departe.

2. Cum se numesc actele emise de Curtea Constituțională?

Răspuns: Curtea Constituțională emite decizii.

3. De la ce dată devin obligatorii deciziile Curții Constituționale?

Răspuns: Deciziile Curții Constituționale devin obligatorii de la data publicării în Monitorul Oficial.

4. Ce se întâmplă atunci când Curtea Constituțională decide că o prevedere dintr-o lege în vigoare este neconstituțională?

Răspuns: Dacă, potrivit deciziei Curții Constituționale, o prevedere dintr-o lege în vigoare nu respectă Constituția, atunci acea prevedere este suspendată de drept de la data publicării deciziei Curții. În termen de 45 de zile de la publicarea deciziei Curții, Parlamentul trebuie să modifice prevederea, astfel încât aceasta să devină conformă Constituției. Dacă nu se întâmplă acest lucru, iar termenul de 45 de zile trece fără ca prevederea să fie modificată, atunci aceasta încetează definitiv să mai producă efecte juridice. Aceasta înseamnă că acea prevedere nu mai trebuie respectată.

5. Ce se întâmplă atunci când Curtea Constituțională decide că un tratat internațional este neconstituțional?

Răspuns: Dacă, potrivit deciziei Curții Constituționale, un tratat internațional nu respectă Constituția, atunci acel tratat nu poate fi ratificat (aprobat) de Parlament. Prin urmare, nu poate produce efecte pe teritoriul României.

6. La ce perioadă de timp este înnoită componența Curții Constituționale?

Răspuns: Componența Curții se înnoiește cu o treime din numărul judecătorilor din 3 în 3 ani.

Testul numărul 3

1. Cine conduce Curtea Constituțională?

Răspuns: Curtea Constituțională este condusă de un președinte, ales prin vot secret de judecătorii Curții, pentru o perioadă de 3 ani.

2. Cum se aplică în timp deciziile Curții Constituționale?

Răspuns: Deciziile Curții Constituționale au efecte numai pentru viitor, de la data publicării lor în Monitorul Oficial. Aceasta înseamnă că nu se pot anula actele sau faptele realizate în trecut în baza unei prevederi pe care Curtea a declarat-o neconstituțională.

3. Președintele României îi poate controla pe judecătorii Curții Constituționale?

Răspuns: Nu, judecătorii Curții Constituționale sunt independenți, iar activitatea lor nu poate fi controlată de nicio instituție sau persoană.

4. Care este rolul Curții Constituționale în alegerile prezidențiale?

Răspuns: Curtea Constituțională supraveghează respectarea procedurii de alegere a Președintelui României și confirmă rezultatele alegerilor.

5. Care este rolul Curții Constituționale în procedura suspendării Președintelui României?

Răspuns: Curtea Constituțională dă aviz consultativ (își expune punctul de vedere) cu privire la suspendarea din funcție a Președintelui României. Punctul său de vedere are valoarea unei recomandări și nu are caracter obligatoriu.

6. Ce înseamnă inamovibilitatea judecătorilor Curții Constituționale?

Răspuns: Inamovibilitatea judecătorilor Curții Constituționale înseamnă că aceștia, pe durata mandatului, nu pot fi transferați, înlocuiți, îndepărtați din funcție, împotriva voinței lor. Inamovibilitatea are menirea de a-i proteja pe judecători de abuzuri și presiuni.

VOCABULAR

A se pronunța (despre o instanță) înseamnă a lua o decizie, a hotărî.

Avizul consultativ reprezintă punctul de vedere, părerea, recomandarea unei persoane sau instituții, ce nu are caracter obligatoriu.

Constituționalitatea unei legi sau unui act înseamnă faptul că o lege sau un act respectă Constituția.

PARTEA A IX-A – PUTEREA JUDECĂTOREASCĂ

Testul numărul 1

1. Care este componența autorității judecătorești?

Răspuns: Autoritatea judecătorească este formată din: instanțe judecătorești (judecătorii, tribunale, curți de apel, Înalta Curte de Casație și Justiție); Ministerul Public; Consiliul Superior al Magistraturii.

2. Care sunt caracteristicile justiției în România?

Răspuns: Justiția este unică, imparțială și egală pentru toți.

3. Cum se înfăptuiește justiția în România?

Răspuns: Justiția se înfăptuiește în numele legii. Judecata nu poate avea loc în altă parte decât în instanță.

4. Care este rolul Ministerului Public?

Răspuns: Ministerul Public reprezintă interesele generale ale societății și apără ordinea de drept drepturile și libertățile cetățenilor.

5. Cum funcționează Ministerul Public?

Răspuns: Ministerul Public este alcătuit din parchete (instituții judiciare care apără interesele generale ale societății, ordinea de drept și drepturile și libertățile cetățenilor), în cadrul cărora activează procurorii. Procurorii conduc și supraveghează activitatea poliției atunci când se săvârșesc fapte penale (de exemplu, furt, loviri sau vătămări, omor etc.). Atunci când cazul ajunge

în fața judecătorului (deci în fața instanței), procurorul participă la judecată, apărând interesele celor păgubiți, vătămați, deci ale victimelor infracțiunii.

6. Care este statutul judecătorilor?

Răspuns: Judecătorii sunt cei care realizează justiția în cadrul instanțelor. Ei sunt independenți și se supun numai legii. De asemenea, judecătorii sunt inamovibili, adică nu pot fi îndepărtați din funcție, înlocuiți sau transferați fără voia lor. Judecătorii nu pot avea alte funcții în afara celei de cadru didactic la universitate.

Testul numărul 2

1. Cine îi numește pe judecători?

Răspuns: Judecătorii sunt numiți în funcție de Președintele României, pe baza propunerii Consiliului Superior al Magistraturii.

2. Care sunt principiile care stau la baza desfășurării activității de către procurori?

Răspuns: Principiile care stau la baza desfășurării activității procurorilor sunt: principiul legalității (ei trebuie să respecte întru totul legea), al imparțialității (trebuie să fie corecți și obiectivi, iar prin activitatea lor trebuie să contribuie la stabilirea adevărului) și al controlului ierarhic (aceasta înseamnă că activitatea lor este controlată de superiori – procurorul șef, procurorul general).

3. Cine controlează întreaga activitate a procurorilor?

Răspuns: Întreaga activitate a procurorilor se află sub controlul ministrului justiției.

4. Care este cea mai importantă instanță din România?

Răspuns: Înalta Curte de Casație și Justiție este cea mai importantă instanță din România.

5. Care este rolul Consiliului Superior al Magistraturii?

Răspuns: Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției.

6. Din câți membri este alcătuit Consiliul Superior al Magistraturii?

Răspuns: Consiliul Superior al Magistraturii este alcătuit din 19 membri: 14 magistrați, 2 reprezentanți ai societății civile, ministrul justiției, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție și procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Testul numărul 3

1. Cum se face judecata în cadrul instanțelor?

Răspuns: În toate instanțele, judecata se face în **ședințe de judecată**. În cadrul acestora sunt judecate cazurile. Ședințele de judecată sunt **publice**. Aceasta înseamnă că, în principiu, orice persoană poate participa la ședințele de judecată.

2. În ce limbă se desfășoară procedurile în cadrul judecății?

Răspuns: În cadrul judecății, toate procedurile se desfășoară în limba română. Cu toate acestea, cetățenii români care aparțin minorităților naționale au dreptul să se exprime în propria lor limbă (limba maternă), în fața instanțelor de judecată. Cetățenii străini sau apatrizii care nu cunosc limba română au dreptul de a participa la judecată prin interpret asigurat de instanță gratuit.

3. De câte feluri sunt instanțele de judecată?

Răspuns: Deoarece conflictele care pot să apară sunt foarte diferite, din punctul de vedere al domeniului și al importanței normelor încălcate, și pentru că, uneori, pot să apară nemulțumiri sau clarificări ale unor date și fapte după ce judecătorul a luat decizia, au fost create mai multe instanțe de judecată, pentru care s-a stabilit o ordine pe trepte. Acestea sunt: judecătoriile, tribunalele, curțile de apel și Înalta Curte de Casație și Justiție. În afara acestor instanțe, mai există și tribunale militare care se ocupă de soluționarea cazurilor în care sunt implicați militari. De asemenea, se mai pot înființa și instanțe specializate (dacă există un număr foarte mare de cazuri care apar într-un anumit domeniu – de exemplu, tribunal pentru minori și familie).

4. Ce sunt parchetele?

Răspuns: Parchetele sunt instituții judiciare care funcționează pe lângă instanțele judecătorești, în cadrul cărora activează procurori, având rolul de a conduce și supraveghea activitatea poliției și de a susține interesele celor păgubiți, vătămați, deci ale victimelor infracțiunii, în cadrul proceselor penale

5. O persoană poate ataca în fața instanței de judecată un act emis de o autoritate publică?

Răspuns: Da, se pot ataca în fața instanței de judecată și actele administrative emise de instituțiile publice. Pentru aceasta, persoana trebuie să se adreseze secțiilor de contencios administrativ din cadrul instanțelor.

6. Care sunt principalele atribuții ale Consiliului Superior al Magistraturii?

Răspuns: Principalele atribuții ale Consiliului Superior al Magistraturii sunt următoarele:

- propune Președintelui României numirea în funcție a judecătorilor și procurorilor;
- judecă toate cazurile în care judecătorii și procurorii **răspund disciplinar** (adică atunci când aceștia au făcut fapte care încalcă regulile de conduită pe care trebuie să le respecte magistrații). În acest caz, hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii pot fi atacate (contestate) la Înalta Curte de Casație și Justiție.

VOCABULAR

Setul 1

A răspunde disciplinar înseamnă a da socoteală pentru o faptă care încalcă regulile de conduită (de comportament).

Calea de atac reprezintă mijlocul prin care o hotărâre judecătorească este reexaminată, corectată, modificată de către o instanță superioară.

Controlul ierarhic reprezintă verificarea activității unei persoane sau instituții de către o instituție superioară sau o persoană cu o funcție superioară.

Dezbătut înseamnă analizat în amănunt, examinat și discutat pe larg.

Hotărârea definitivă și irevocabilă este hotărârea judecătorească care nu mai poate fi contestată și modificată.

Ierarhie înseamnă ordine pe niveluri, pe trepte, având la bază un sistem de subordonare.

Infracțiunea reprezintă fapta prin care se încalcă o lege penală.

Interpretul este persoana autorizată să traducă pe loc ceea ce spune cineva într-o altă limbă.

Instanța de fond este instanța care analizează o cauză pentru prima oară, în conținutul ei.

Instanțele specializate sunt instanțele care judecă doar cazuri din anumite domenii (de exemplu, tribunale pentru minori și familie; tribunale de muncă și asigurări sociale; tribunale comerciale; tribunale administrativ-fiscale).

Setul 2

Legalitatea este însușirea de a fi legal, conform cu legea.

Magistrații sunt funcționarii judiciari care îndeplinesc cele mai importante sarcini în cadrul activității de realizare a justiției. Aceștia sunt: judecătorii, procurorii și magistrații asistenți (care activează în cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție).

Procedura de judecată reprezintă totalitatea actelor și formalităților care trebuie îndeplinite în cadrul activității de realizare a justiției.

Procurorul General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este procurorul care conduce Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Societatea civilă cuprinde oamenii și organizațiile din societate, care exprimă interesele și voința cetățenilor și care nu depind de guvern.

Ședința de judecată este cadrul în care se analizează și se discută cazurile în fața instanței de judecată.

CAPITOLUL II – ISTORIA ROMÂNIEI

PARTEA I - FORMAREA POPORULUI ROMÂN ȘI A LIMBII ROMÂNE

Testul numărul 1

1. Care sunt strămoșii poporului român?

Răspuns: Strămoșii poporului român sunt dacii și romanii. Poporul român s-a format **prin unirea dacilor și a romanilor**, prin însușirea limbii latine, a obiceiurilor și a modului de viață roman. La formarea poporului român și a limbii române au contribuit și populațiile migratoare, mai ales slavii.

2. Unde se afla Dacia?

Răspuns: Dacia ocupa un teritoriu cuprins între: râul Tisa (vest), râul Nistru și Marea Neagră (est), Dunăre (sud) și Carpații Păduroși (nord).

3. Cine locuia pe teritoriul Daciei?

Răspuns: Teritoriul Daciei era locuit de geto-daci, considerați ca fiind ramura nordică a tracilor, popor numeros și puternic ce se întindea până în Balcani.

4. Cum erau organizați geto-dacii?

Răspuns: Geto-dacii erau organizați în triburi sau uniuni de triburi conduse de un șef militar, cu centrul într-o așezare, de obicei fortificată, numită dava. Societatea geto-dacă era formată din aristocrația militară și a preoților și oamenii liberi (meșteșugari și agricultori).

5. Care au fost cei mai importanți conducători ai statului dac?

Răspuns: Cei mai importanți conducători ai statului dac au fost Burebista și Decebal.

6. Unde se afla capitala statului dac?

Răspuns: Capitala statului dac a fost la **Sarmizegetusa**, aflată în Munții Orăștiei, în județul Hunedoara de astăzi.

Testul numărul 2

1. Când a avut loc primul război daco-roman?

Răspuns: În anii **101-102** a avut loc primul război daco-roman încheiat cu o pace.

2. Când a avut loc al doilea război daco-roman?

Răspuns: În anii **105-106** a avut loc cel de-al doilea război daco-roman.

3. Cine a fost Traian?

Răspuns: Traian a fost împărat al Imperiului Roman; el l-a învins pe Decebal și a cucerit Dacia.

4. Când s-au retras romanii din Dacia?

Răspuns: Romanii au fost retrași din Dacia, de către împăratul Aurelian, aflat la conducerea Imperiului Roman, în anul 271.

5. Cum s-a format limba română?

Răspuns: Limba română s-a format din limba dacilor și din limba romanilor.

6. Din ce categorie de limbi face parte limba română?

Răspuns: Limba română este o limbă romanică, din grupul italic al familiei de limbi indo-europene, prezentând multe similarități cu limbile franceză, italiană, spaniolă, portugheză, catalană și reto-romană.

Testul numărul 3

1. Cine a fost Burebista?

Răspuns: Burebista a fost primul mare rege al dacilor (82-44 î.Hr.) Împreună cu preotul Deceneu, Burebista a reunit triburile geto-dace și a pus bazele primului stat geto - dac, organizat ca monarhie militară.

2. Cine a fost Decebal?

Răspuns: Decebal a fost al doilea mare rege al dacilor (87-106 d.Hr.). Decebal a purtat mai multe războaie împotriva Imperiului Roman, condus la vremea respectivă de împăratul Traian. Dintre acestea, cele mai importante au fost cele din anii 101-102, 105-106 d. Hr., pe care le-a pierdut; Dacia a fost cucerită și a devenit provincie a Imperiului Roman.

3. Cum se numea zeul suprem al dacilor?

Răspuns: Zeul suprem al dacilor se numea Zalmoxis.

4. Ce este Columna lui Traian?

Răspuns: Columna lui Traian este un monument antic din Roma construit din ordinul împăratului Traian, pentru comemorarea victoriei sale în Dacia, care s-a păstrat până în zilele noastre.

5. Cine a fost împăratul Aurelian?

Răspuns: Împăratul Aurelian a fost un împărat roman în timpul căruia s-a realizat retragerea romanilor din Dacia (271 – 275 d. H.).

6. Ce popoare au venit în Dacia după retragerea aureliană?

Răspuns: După retragerea aureliană, în Dacia au venit popoare migratoare: vizigoți, huni, slavi.

VOCABULAR

Autohton înseamnă persoana care s-a născut și trăiește pe un teritoriu.

A întemeia înseamnă a înființa.

Coloniști sunt persoane care au părăsit locul unde s-au născut și s-au stabilit într-un loc străin.

Fortificat înseamnă protejat printr-un sistem de fortificații (construcții militare destinate apărării).

Înrudit înseamnă asemănător, care prezintă trăsături comune.

Legiunile erau unități militare ale romanilor, formații militare specifice modului de organizare a armatei romane.

Meșteșug înseamnă meserie, ocupație, profesie.

Prizonier înseamnă persoană prinsă de către dușmani și lipsită de libertate; militar capturat în război.

Procesul de romanizare reprezintă procesul de adoptare a limbii, obiceiurilor, culturii, a modului de organizare al romanilor.

Provincia reprezenta un teritoriu cucerit de către romani, supus legilor și conducerii romane.

Similar înseamnă de aceeași natură, de același fel; asemănător.

Tracii erau un popor ce provenea din Asia.

Triburile reprezentau o formă de organizare a oamenilor în antichitate.

Turcic se referă la familia de limbi (turca, tătara) vorbite din sud-estul Europei până în Siberia și China.

PARTEA A II-A – FORMAREA PRINCIPATELOR ROMÂNE

Testul numărul 1

1. Cum se numeau formațiunile prestatale românești?

Răspuns: Formațiunile prestatale românești se numeau cnezate, județe sau voievodate.

2. Care au fost primele voievodate atestate documentar?

Răspuns: Primele voievodate atestate documentar au fost Voievodatele lui Gelu, Glad și Menumorut, din Transilvania.

3. Care au fost Principatele Române?

Răspuns: Principatele Române erau voievodatele cu populație majoritar românofonă constituite în Evul Mediu pe teritoriul carpato-dunărean, numite în limbajul popular *Țările române*: **Transilvania, Moldova, Țara Românească** (zisă și „*Vlahia*”, sau „*Valahia*” în limbile străine) și **Dobrogea**.

4. Cine a fost Iancu de Hunedoara?

Răspuns: Iancu de Hunedoara a fost un voievod al Transilvaniei și guvernator al Ungariei, provenit dintr-o familie de români. Acesta a fost numit de către regele Ungariei domn în Transilvania între anii **1441-1456**.

5. Cum a fost întemeiată Țara Românească?

Răspuns: **Țara Românească** a fost întemeiată în jurul anului 1300 prin unirea cnezatelor și voievodatelor existente, sub conducerea lui Basarab I.

6. Cine a fost Mircea cel Bătrân?

Răspuns: **Mircea cel Bătrân** a fost domnitor în Țara Românească, între anii **1386-1418**, care a reușit ca, pe perioada domniei sale, să dezvolte viața economică și capacitatea de apărare a Țării Românești.

Testul numărul 2

1. Cine a fost Vlad Țepeș?

Răspuns: **Vlad Țepeș** a fost voievod român, urmaș al lui Mircea cel Bătrân în Țara Românească. Vlad era recunoscut pentru ambiția de a impune cinstea și ordinea. Aproape orice infracțiune, de la minciună și furt până la omor, putea fi pedepsită **prin trasul în țeapă**, de unde i s-a tras și numele.

2. Cine a fost Mihai Viteazul?

Răspuns: **Mihai Viteazul** a fost un domnitor foarte important din Țara Românească, **care a realizat pentru prima dată unirea politică a țărilor române** (Țara Românească, Transilvania și Moldova), **în anul 1600**.

3. Cine a fost Constantin Brâncoveanu?

Răspuns: **Constantin Brâncoveanu** a condus Țara Românească timp de 26 de ani, în perioada **1688-1714**. A fost un mare protector al culturii, tiparului și al școlilor. Dezvoltarea arhitecturii și artelor plastice în Țara Românească din timpul domniei lui Constantin Brâncoveanu au condus la crearea **Stilului brâncovenesc**, denumit și *arta brâncovenească*.

4. Cine a fost Ștefan cel Mare?

Răspuns: **Ștefan cel Mare** a fost cel mai cunoscut domn al Moldovei în perioada medievală, reprezentant al luptei duse împotriva Imperiului Otoman pentru apărarea țării. A domnit 47 de ani, în perioada **1457-1504**, având cea mai lungă domnie din istoria Moldovei. Ștefan cel Mare a murit în anul 1504 și a fost înmormântat la mănăstirea Putna.

5. Cine a fost Dimitrie Cantemir?

Răspuns: **Dimitrie Cantemir** a fost domnitor în Moldova în perioada **1710-1711**. El a încercat să elibereze țara de sub dominația turcească făcând o alianță deschisă cu Rusia și implicându-se în războiul dintre ruși și otomani. A fost cărturar, compozitor, filozof, istoric, muzicolog, om politic și scriitor român – cea mai importantă lucrare a sa fiind „Descrierea Moldovei”.

6. Cine a condus răscoala țăranilor români din 1784?

Răspuns: Răscoala țăranilor români din anul 1784 a fost condusă de **Horea, Cloșca și Crișan**.

Explicație: Răscoala țăranilor români din anul 1784 a fost purtată pentru drepturi și libertate națională marcând un moment important în evoluția istorică.

Testul numărul 3

1. Cine a fost Basarab I?

Răspuns: **Basarab I (1310-1352)**, supranumit și **Întemeietorul**, este considerat fondatorul Țării Românești. În jurul anului 1300, acesta a unit cnezatele și voievodatele existente.

2. Cine a fost Bogdan I?

Răspuns: Bogdan I este considerat întemeietorul Moldovei ca stat de sine stătător. El a domnit în Moldova până în 1365.

3. Dați exemple de domnitori din Țara Românească.

Răspuns: În Țara Românească cei mai importanți domnitori au fost: Mircea cel Bătrân (1386-1418), Vlad Țepeș (care a avut 3 domnii: 1448; 1456-1462; 1476), Mihai Viteazul (1593-1601), Constantin Brâncoveanu (1688-1714).

4. Dați exemple de domnitori din Moldova.

Răspuns: În Moldova cei mai importanți domnitori au fost: Alexandru cel Bun (1400-1432), Ștefan cel Mare (1457-1504), Petru Rareș (care a avut 2 domnii: prima, între 1527 și 1538, iar cea de-a doua, între 1541 și 1546) și Dimitrie Cantemir (1710-1711).

5. Dați exemple de domnitori din Transilvania.

Răspuns: În Transilvania, cei mai importanți domnitori au fost: Iancu de Hunedoara (1441-1456) și Matei Corvin (1458-1490).

6. Care era cea mai importantă clasă socială în perioada evului mediu?

Răspuns: Încă din evul mediu, cea mai importantă clasă socială a fost reprezentată de țărănime, împărțită în două categorii: **țăranii liberi**, care puteau deține pământ și aveau anumite libertăți, și țăranii dependenți, numiți **iobagi** în Transilvania sau **rumâni** în Țara Românească.

VOCABULAR

Setul 1

Cneaz reprezintă denumirea dată persoanei care conducea o comunitate organizată în formațiunea prestatală numită cnezat.

Domnia se referă la perioada în care un domn (voievod) s-a aflat la conducerea țării.

Invazie înseamnă pătrundere pe teritoriul altei țări a unei armate, cu scopul de a cuceri acel teritoriu.

Iobag înseamnă serv, persoană care, după dreptul din trecut, nu se bucura de libertate personală, nici de dreptul de proprietate și care trăia ca lucrător agricol pe pământurile marilor moșieri. Această situație juridică s-a perpetuat în Ungaria și Transilvania, din 1514 până în 1848.

Jude reprezintă denumirea dată persoanei care conducea o comunitate organizată în formațiunea prestatală numită județ.

Nobil era persoana care făcea parte din clasa cea mai înaltă a societății (nobilimea); în perioada medievală cuvântul nobil avea și sensul de persoană cu avere, pământuri, bogății.

Obștea reprezenta un grup de oameni, o comunitate organizată.

Răscoala este o revoltă, un protest, o mișcare spontană împotriva unei nedreptăți, a unei asuprii.

Târgul reprezintă un loc special amenajat unde oamenii vând și cumpără diferite bunuri, fac comerț.

Voievodat reprezenta o formațiune prestatală organizată pe un anumit teritoriu și condusă de un voievod.

Setul 2

A venera înseamnă a avea un adânc respect religios.

Alianță înseamnă coaliție, înțelegere între două state bazată pe un tratat.

Asasinat înseamnă omorât, ucis.

Autonomia reprezintă dreptul (unui stat, al unei regiuni, al unei naționalități etc.) de a se administra singur.

Complotul reprezintă înțelegerea secretă a unor persoane, împotriva unei alte persoane.

Detronat înseamnă înlăturat de la domnie, alungat de pe tron.

Imperial este caracteristica a ceva ce aparține împăratului sau imperiului sau care se referă la împărat sau la imperiu.

Poarta Otomană = Poarta Otomană, Sublima Poartă sau Înalta Poartă sunt termeni similari care descriu guvernul Imperiului Otoman, în special în context diplomatic.

Rivalitate înseamnă dușmănie, ură.

Suzeranitatea reprezintă dreptul unui stat suzeran asupra altui stat, care nu avea autonomie completă; de exemplu, țările române aveau conducere proprie, dar nu aveau autonomie, independență completă.

Tributul era obligația în bani plătită de către domnitori către Poarta Otomană; bir.

PARTEA A III-A – CREAREA STATULUI NAȚIONAL ROMÂN

Testul numărul 1

1. Dați 2 exemple de revoluții ce au avut loc Țările Române.

Răspuns:

○ Revoluția din **anul 1821**, condusă de Tudor Vladimirescu, a avut cauze naționale, economice și sociale. La acea vreme, țările române erau conduse de către conducători fanarioți, domnitori de origine greacă impuși de către Imperiul Otoman. Programul revoluției urmărea instaurarea unei vieți politice și administrative românești, reforma justiției, dezvoltarea educației, rezolvarea problemelor fiscale etc. Deși a fost înfrântă, în urma revoluției, Imperiul Otoman a pus capăt domniilor fanariote.

Revoluția din **anul 1848**, numită și revoluția pașoptistă, a izbucnit pe fondul marilor transformări economice și sociale din Europa. Revoluționarii români cereau libertate și egalitate în drepturi, libertatea cuvântului etc. Deși a fost oprită, iar conducătorii revoluției au fost obligați să părăsească țara, Revoluția de la 1848 a contribuit la formarea statului național independent unitar român.

2. Cine a fost Tudor Vladimirescu?

Răspuns: **Tudor Vladimirescu** a fost o figură emblematică pentru istoria Țării Românești, fiind conducătorul revoluției din 1821.

3. Care au fost cei mai importanți reprezentanți ai mișcării revoluționare de la 1848, de pe teritoriul țărilor române?

Răspuns: Cei mai importanți reprezentanți ai mișcării revoluționare pe teritoriul țărilor române au fost **Nicolae Bălcescu, Vasile Alecsandri, Mihail Kogălniceanu, Alexandru Ioan Cuza, Simion Bărnuțiu și Avram Iancu.**

4. Cine a fost Alexandru Ioan Cuza?

Răspuns: **Alexandru Ioan Cuza** a fost primul domnitor al Principatelor Unite și al statului național România. A participat activ la mișcarea revoluționară de la 1848 din Moldova și la lupta pentru unirea Principatelor. Cuza a fost obligat să abdice în anul 1866 de către o largă coaliție a partidelor vremii, denumită și Monstruoasa Coaliție.

5. Cum s-a realizat unirea Principatelor Române de la 1859?

Răspuns: Între 1853-1856 are loc un război ruso-austro-turc, care duce la ocuparea Principatelor române de către armate străine. Pentru evitarea unui conflict armat viitor, s-a propus crearea unui stat care să împiedice contactul dintre cele 3 puteri, stat rezultat din unirea Țării Românești cu Moldova. Astfel în cadrul tratativelor de pace de la Paris din 1856, s-a pus problema unirii celor două principate, unirea bucurându-se de suportul Franței, Prusiei, Sardiniei și al Angliei.

Primul pas în pregătirea unirii s-a făcut prin convocarea, în cele două țări, a adunărilor ad-hoc, la care au participat reprezentanți ai țărănilor, boierilor, orășenilor, intelectualilor. Deși prin Convenția de la Paris, din anul 1858 se prevedea existența a doi domni, două guverne și două adunări generale, nu se prevedea ca domnul ales să fie diferit. Astfel românii l-au ales pe **Alexandru Ioan Cuza** ca domn, în ianuarie 1859, atât în Țara Românească, cât și în Moldova. Alegerea lui Alexandru Ioan Cuza ca domn în cele două țări separate a însemnat de fapt unirea lor în cadrul unui singur stat, ce va purta numele de „**Principatele Unite ale Moldovei și Țării Românești**”.

6. Când a fost adoptată prima Constituție a României?

Răspuns: Prima Constituție a României a fost adoptată în anul **1866**, în timpul domniei principelui **Carol de Hohenzollern (regele Carol I)**, care i-a succedat la conducerea țării lui Alexandru Ioan Cuza. Prima Constituție a României a avut ca model Legea fundamentală a Belgiei.

Testul numărul 2

1. Când a fost proclamată independența României?

Răspuns: Independența României a fost proclamată în anul 1877, în urma războiului de independență purtat împotriva Imperiului Otoman .

2. Când a avut loc Primul Război Mondial?

Răspuns: Primul Război Mondial a avut loc între anii 1914 și 1918. Acesta s-a declanșat în Europa Centrală și s-a întins pe întregul continent, apoi în întreaga lume. Existau conturate două mari alianțe: Puterile Centrale (Germania, Austro-Ungaria) și Antanta (Franța, Anglia, Rusia).

3. De partea căror puteri a intrat România în Primul Război Mondial?

Răspuns: România a intrat în război de partea Antantei (formată din Franța, Anglia, Rusia) în 1916.

4. Dați exemple de regi care au condus România.

Răspuns:

- **Carol I – Rege al României în perioada 1866 – 1914;**
- **Ferdinand I- Rege al României în perioada 1914 – 1927;**
- **Carol al II-lea – Rege Al României în perioada 1930 – 1940;**

- **Mihai I – Rege al României cu 2 domnii: prima domnie a avut loc în perioada 1927 – 1930, iar cea de-a doua în perioada 1940 – 1947.**

5. Când a avut loc Marea Unire a României?

Răspuns: Marea Unire a avut loc după Primul Război Mondial, la 1 decembrie 1918, în urma Marii Adunări Naționale de la Alba Iulia. În urma unirii Basarabiei cu România la 27 martie 1918 și a Bucovinei cu România la 15 noiembrie 1918, a avut loc **Marea Adunare Națională de la Alba-Iulia, la care** a fost proclamată unirea Transilvaniei cu România. Acest eveniment poartă numele de **Marea Unire**. Ziua de 1 decembrie a devenit, după revoluția din decembrie 1989 și Ziua Națională a României.

6. În timpul cărui rege al României s-a realizat Marea Unire?

Răspuns: Marea Unire s-a realizat în timpul **Regelui Ferdinand I**.

Testul numărul 3

1. Cine a fost Carol I?

Răspuns: Regele Carol I de Hohenzollerna fost un principe străin, numit domnitor al României la 10 mai 1866. Carol a deținut titlul de principe între 1866-1881 și pe acela **de rege** între 1881-1914. Pe parcursul domniei sale a fost adoptată **prima Constituție a României, în anul 1866**. De asemenea, a avut **loc proclamarea independenței** față de Imperiul Otoman, în urma războiului împotriva otomanilor din anii **1877-1878** (cunoscut drept **Războiul de Independență**). Din 1881, **România a devenit regat, Carol I fiind rege**. În cei 48 de ani ai domniei sale (cea mai lungă domnie din istoria statelor românești), Carol I a obținut creșterea prestigiului statului român, redresarea economiei, progresul social și cultural. A construit la Sinaia, în munții Carpați, castelul Peleş, care este cel mai vizitat obiectiv turistic din România. A murit în 1914 și a fost înmormântat la Mănăstirea Curtea de Argeș.

2. Cine a fost Ferdinand I?

Răspuns: **Ferdinand I** al României (1914-1927) a fost al doilea rege al României. Acesta era nepotul de frate al lui Carol I și a fost căsătorit cu Regina Maria. În ciuda originilor sale germane, Ferdinand I a intrat în Primul Război Mondial alături de Franța, Anglia și Rusia împotriva Germaniei și a Austro-Ungariei, având ca scop eliberarea Transilvaniei. În timpul vieții sale a fost realizată unirea tuturor românilor, Ferdinand fiind încoronat rege al României Mari, la 15 octombrie 1922, în Catedrala din Alba Iulia.

3. Cine a fost Carol al II-lea?

Răspuns: Carol al II-lea a fost fiul lui Ferdinand și al treilea rege al României. **Carol al II-lea** a inițiat o monarhie autoritară. Pe 10 februarie 1938 a desființat partidele politice, ceea ce îi asigura puterea supremă. Doi ani mai târziu, în anul 1940, forțat de presiunea politică a Uniunii Sovietice, Germaniei, Bulgariei și a Ungariei să cedeze părți din teritoriul României, Carol a fost obligat de opoziție să abdice în favoarea generalului Ion Antonescu și în favoarea fiului său Mihai.

4. Cine a fost Mihai I?

Răspuns: Mihai I a fost fiul lui Carol al II-lea și ultimul rege al României. Regele **Mihai** a fost regele țării în două perioade: **1927-1930 și 1940-1947**. În prima perioadă, acesta a devenit principe moștenitor după moartea lui Ferdinand I, însă țara era condusă de o Regentă, deoarece Mihai era

minor. A doua perioadă a domnit sub dictatura mareșalului Antonescu, numit prim-ministru la plecarea lui Carol al II-lea din țară. La 23 august 1944, Regele Mihai I-a arestat pe mareșal și a aliat România coaliției antihitleriste formate din marile puteri. Astfel, forțele germane au fost obligate să părăsească România. În perioada 1945-1946, Regele a încercat să se împotrivescă impunerii comunismului în România. La 30 decembrie 1947, Petru Groza și Gheorghe Gheorghiu-Dej l-au obligat pe rege să abdice. A părăsit România pe 3 ianuarie 1948 și a revenit în țară în 1997.

5. Cine a fost Mihail Kogălniceanu?

Răspuns: Mihail Kogălniceanu a fost unul dintre reprezentanții mișcării revoluționare de la 1848. A fost un om politic de orientare liberală, avocat, istoric și publicist român, originar din Moldova, care a devenit prim-ministru al României în 1863, după Unirea din 1859 a Principatelor în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza, și mai târziu a servit ca ministru al afacerilor externe sub domnia lui Carol I.

6. Cine a fost Barbu Catargiu?

Răspuns: Barbu Catargiu (1807-1862) a fost un politician român, prim ministru al Principatelor Unite în 1862 (în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza) până când a fost asasinat pe 20 iunie al aceluiași an. A fost primul deținător al funcției de prim-ministru după unirea Principatelor Române (primul premier din istoria României unite).

VOCABULAR

Setul 1

Epoca fanarioților reprezintă o perioadă din istoria României cuprinsă între anii 1711 și 1821, în care țările române erau conduse de fanarioți.

Fanariot înseamnă grec din clasa înstărită (bogată) care locuia în cartierul Fanar din Constantinopol; demnitar al Porții Otomane ori dregător sau domn în țările românești care provenea din această pătură greacă înstărită.

Iobagul era un țăran care era dependent de un stăpân (boier, nobil) și care trebuia să muncească pe pământurile acestuia, fără să aibă dreptul să plece la alt stăpân.

Monarhia reprezintă o formă de conducere a unei țări, în care puterea aparține unei singure persoane (împărat, rege etc.) și se transmite ereditar.

Proclamația reprezintă o comunicare prin care se aduce la cunoștința publică un fapt de mare importanță.

Revendicare înseamnă cerere, pretenție, solicitare.

Setul 2

A abdica înseamnă a renunța, voluntar sau constrâns, la tron, la conducerea statului.

Adunările ad-hoc reprezentau adunări de oameni care s-au întâlnit pentru a alegea domnitorul și care erau formate din toate clasele sociale.

Coaliție înseamnă alianță între două sau mai multe state, grupări politice, clase sociale etc., încheiată în scopul unei acțiuni comune.

Dictatură reprezintă regimul politic dintr-un stat în care o persoană este investită cu autoritate nelimitată și adesea bazată pe violență

Monarhul este conducătorul suprem al unei monarhii; suveran.

Principe este titlul purtat de conducătorul unui principat și de membrii unor familii princiere, regale sau imperiale.

Regența se referă la o persoană sau un grup de persoane care guvernează provizoriu o monarhie, ținând locul monarhului.

Secularizare înseamnă trecere în patrimoniul statului (în schimbul unei despăgubiri) a unui bun aparținând bisericii sau mănăstirii.

PARTEA A IV-A – ROMÂNIA ÎN PERIOADA INTERBELICĂ ȘI CEL DE-AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL

Testul numărul 1

1. Ce este perioada interbelică?

Răspuns: Perioada interbelică este perioada dintre cele două războaie mondiale (dintre 1918 și 1939).

2. Când au avut loc primele alegeri parlamentare în România Mare?

Răspuns: Primele alegeri parlamentare în România Mare au avut loc în anul 1919.

3. Când a fost adoptată a doua Constituție în România?

Răspuns: A doua Constituție a României a fost adoptată în anul 1923.

4. Ce formă de guvernământ avea România potrivit Constituției de la 1923?

Răspuns: Potrivit Constituției de la 1923, România era monarhie constituțională.

5. Cine conducea guvernul României atunci când a fost adoptată Constituția de la 1923?

Răspuns: La data adoptării Constituției din 1923, guvernul era condus de **Ion I.C. Brătianu**, un apreciat om politic român, președinte al Partidului Național Liberal, care a trăit între 1864 și 1927.

6. Dați exemple de partide politice din timpul perioadei interbelice.

Răspuns: În perioada interbelică, regimul de conducere a țării fiind democratic, au apărut mai multe partide și grupări politice: Partidul Național Liberal, Partidul Național Țărănesc, Partidul Comunist (înființat în anul 1921 și trecut în ilegalitate în anul 1924), mișcarea legionară precum și partidele minorităților naționale.

Testul numărul 2

1. Ce regi a avut România în timpul perioadei interbelice?

Răspuns: În timpul perioadei interbelice, la conducerea României s-au aflat **Regele Ferdinand I** și **Regele Carol al II-lea**.

2. Ce teritorii a fost nevoită să cedeze România potrivit Pactului Ribbentrop-Molotov și a Dictatului de la Viena și cui?

Răspuns: Potrivit Pactului Ribbentrop-Molotov și Dictatului de la Viena, România este silită în anul 1940 să cedeze *Uniunii Sovietice* Bucovina de Nord, ținutul Herței și Basarabia, *Ungariei* Transilvania de Nord, iar *Bulgariei* Dobrogea de Sud (la sud de linia Ostrov-Vama Veche).

3. Cine a fost mareșalul Ion Antonescu?

Răspuns: Mareșalul **Ion Antonescu** a fost un om politic român, ofițer de carieră, general, care în perioada cuprinsă între 4 septembrie 1940 și 23 august 1944 a fost prim-ministru al României și Conducător al Statului cu puteri dictatoriale. Antonescu a decis intrarea României în al Doilea Război Mondial de partea puterilor Axei, pe baza promisiunilor lui Hitler că teritoriile românești pierdute în 1940 ca urmare a Dictatului de la Viena și Pactului Ribbentrop-Molotov vor fi retrocedate României sub presiunile Germaniei.

4. Când a avut loc Al Doilea Război Mondial ?

Răspuns: Al Doilea Război Mondial a avut loc în perioada cuprinsă între 1 septembrie 1939 și 2 septembrie 1945, opunând cele 2 mari blocuri: Axa și Aliații. Puterile Axei au fost, inițial, Germania, Italia și Japonia, în timp ce printre Puterile Aliaților se aflau Anglia, Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii.

5. De partea căror puteri a intrat România, în cel de-al Doilea Război Mondial?

Răspuns: Odată cu preluarea puterii de către mareșalul Ion Antonescu, România se aliază, în octombrie 1940, cu Puterile Axei (Germania nazistă, Italia fascistă și Japonia imperialistă) și intră în război de partea acestora în iunie 1941, în scopul de a recupera teritoriile pierdute potrivit Pactului Ribbentrop-Molotov și a Dictatului de la Viena. După numeroase înfrângeri, la 23 august 1944 (în urma arestării mareșalului la comanda regelui Mihai I), România a trecut de partea Aliaților (Uniunea Sovietică, Anglia, Statele Unite ale Americii) și a luptat împotriva Germaniei până la sfârșitul războiului.

6. La sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial, România a semnat Tratatul de Pace de la Paris din 1946, ca stat învins sau ca stat învingător?

Răspuns: România a semnat Tratatul de pace de la Paris (1946), ca stat învins întrucât la încheierea războiului, pe plan diplomatic, a fost luată în calcul doar participarea statului român de partea Axei.

Testul numărul 3

1. Ce este mișcarea legionară?

Răspuns: Mișcarea legionară (denumită și Legiunea Arhanghelului Mihail sau, neoficial, „Cămășile Verzi”) a fost înființată în 1927, în România interbelică, de Corneliu Zelea Codreanu, ca o organizație de orientare naționalist-fascistă, cu un puternic caracter mistic-religios, anticomunist și antisemit. În 1930, Corneliu Zelea Codreanu a înființat Garda de Fier, care se dorea a fi „un gard împotriva expansiunii comunismului”. Garda de Fier era un fel de partid-umbrelă pentru racolarea altor partide în scopul prezentării la alegeri ca un front comun. Singurul partid care a aderat la acest front a fost Legiunea Arhanghelul Mihail. La 4 septembrie 1940 Legiunea s-a aliat cu Ion Antonescu, formând „Statul Național-Legionar” în al cărui guvern legionarii constituiau principala forță politică.

2. Cine a fost Corneliu Zelea Codreanu?

Răspuns: Corneliu Zelea Codreanu (1899 -1938) a fost liderul extremei-drepte naționalist creștine din România interbelică. El a înființat și a condus Mișcarea Legionară și partidul Garda de Fier. Legionarii i-au atribuit lui Zelea Codreanu titlul de Căpitanul, acesta având controlul absolut al organizației până la moartea sa. În mai 1938, este condamnat la 10 ani de muncă forțată, iar în noiembrie 1938, este ucis, împreună cu alți legionari de către jandarmii care-i transportau la închisoarea Jilava. După moartea sa, Legiunea s-a divizat în două tabere inamice.

3. Cine a fost Horia Sima?

Răspuns: Horia Sima a fost un politician fascist român, președintele partidului Garda de Fier și comandantul Mișcării Legionare, după moartea lui Corneliu Zelea Codreanu. Horia Sima a declanșat și condus rebeliunea legionară împotriva generalului Ion Antonescu și a armatei române, pentru care a fost condamnat la moarte în lipsă. În același timp cu rebeliunea, în fruntea legionarilor, Sima a inițiat și condus cel mai mare și cel mai violent pogrom împotriva evreilor din istoria Munteniei, Pogromul de la București.

4. Cine a fost Ion Gigurtu?

Răspuns: Ion Gigurtu a fost un om politic de extremă dreaptă, pro-german, care pentru 40 de zile a deținut funcția de prim-ministru al României, în perioada cuprinsă între 4 iulie și 4 septembrie a anului 1940. Odată cu venirea sa la putere, Ion Gigurtu a declarat că va duce o politică antisemită și fascist-totalitară. Politica nazistă a lui Ion Gigurtu a fost aplicată prin acceptarea arbitrajului lui Hitler asupra Transilvaniei, Astfel, la sfârșitul lunii august 1940, în urma întâlnirii dintre Gigurtu și Hitler, România a cedat Ungariei 2/5 din teritoriul Transilvaniei, inclusiv orașul Cluj. În cadrul politicii sale pro-naziste, Ion Gigurtu a fost de acord și cu cedarea a 8.000 km pătrați din Dobrogea de sud în favoarea Bulgariei. Guvernul lui Ion Gigurtu a demisionat pe 4 septembrie 1940, în urma marilor proteste care au izbucnit împotriva cedărilor teritoriale. Gigurtu a fost arestat, împreună cu soția sa, la 5 mai 1950. A fost judecat și condamnat la 15 ani de închisoare pentru represiunea Partidului Comunist.

5. Care sunt teritoriile fostei Români Mari care nu mai fac parte din România de astăzi?

Răspuns: Teritoriile fostei Români Mari care nu mai fac parte din România sunt: Basarabia, jumătatea de nord a Bucovinei, ținutul Herța, Cadrilaterul și Insula Șerpilor.

6. Cine a fost Iuliu Maniu?

Răspuns: Iuliu Maniu a fost unul din cei mai importanți oameni politici dintre cele două războaie mondiale. A fost președintele Partidului Național Țărănesc (în perioadele 1926-1933 și 1937-1947) și de trei ori prim-ministru al României între 1928 și 1933. Iuliu Maniu a refuzat colaborarea cu guvernul legionar și a fost un opozant al regimului lui Ion Antonescu. După lovitura de stat de la 23 august 1944 (prin care a fost înlăturat de la putere Ion Antonescu), s-a opus preluării puterii de către comuniști, fiind încrezător în sprijinul marilor puteri occidentale. Iuliu Maniu a obținut, alături de Partidul Național Țărănesc, o victorie zdrobitoare în alegerile din 19 noiembrie 1946, rezultatele fiind eliminate însă prin falsificarea alegerilor de către comuniști. A fost arestat la 14 iulie 1947 de autoritățile comuniste și judecat pentru „înantă trădare”, fiind condamnat la închisoare pe viață. Iuliu Maniu s-a stins din viață la 5 februarie 1953 la Sighet, în timp ce se afla în detenție, cadavrul său fiind aruncat într-o groapă din Cimitirul Săracilor, de la marginea orașului Sighet.

VOCABULAR

Legionar înseamnă persoană care făcea parte dintr-o organizare politică naționalistă și care era împotriva comunismului.

Perioadă interbelică este perioada dintre cele două Războaie Mondiale.

Puterile Aliate (Alianții) au fost reprezentate de Marea Britanie, Franța, Uniunea Sovietică, Statele Unite și China, care s-au aliat în cel de-al Doilea Război Mondial împotriva Puterilor Axei. Altfel spus, Alianții cuprindeau toți membrii Organizației Națiunilor Unite din timpul războiului, semnării Declarației Națiunilor Unite din 1942.

Puterile Axei au fost națiunile care au luptat contra Alianților în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Cele trei puteri principale ale Axei, Germania nazistă, Italia fascistă, și Japonia imperialistă, se numeau "Axa Roma-Berlin-Tokyo".

PARTEA A V-A – ROMÂNIA ÎN PERIOADA COMUNISTĂ

Testul numărul 1

1. Când a abdicat regele Mihai I al României?

Răspuns: Regele Mihai I al României a abdicat la **30 decembrie 1947**, puterea fiind preluată de către comuniști.

2. Care au fost partidele politice istorice care s-au opus preluării puterii de către comuniști?

Răspuns: Partidul Național Liberal și Partidul Național Țărănesc.

3. Cine a fost Gheorghe Gheorghiu-Dej?

Răspuns: Gheorghe Gheorghiu-Dej a fost liderul comunist al României din anul 1948 până la moartea sa, în 1965 și Președinte al Consiliului de Stat al Republicii Populare Române în perioada 21 martie 1961 - 18 martie 1965. În toată această perioadă, România s-a aflat sub controlul Uniunii Sovietice.

4. Ce modificări profunde a suferit România în timpul perioadei comuniste?

Răspuns: În perioada comunistă România a suferit profunde modificări din punct de vedere politic, economic, cultural, organizatoric. Au fost naționalizate întreprinderile și băncile, agricultura a fost subordonată statului comunist, iar industrializarea a fost mai degrabă forțată. Colectivizarea s-a realizat prin deposedarea forțată a țăranilor de pământ, unelte agricole sau animale, iar cei care se împotriveau erau condamnați la muncă forțată sau închiși în închisori comuniste. Învățământul a fost reorganizat după modelul sovietic, s-a practicat pe scară largă cenzura iar biserica ortodoxă a fost subordonată statului.

5. Cine a fost primul Președinte al României?

Răspuns: **Nicolae Ceaușescu** a devenit conducător al țării în 1965, iar la 28 martie 1974, Marea Adunare Națională a instituit (înființat) funcția de președinte al Republicii Socialiste România. Nicolae Ceaușescu este ales în unanimitate primul președinte al României.

6. Care a fost numele oficial al țării în timpul lui Nicolae Ceaușescu?

Răspuns: În 1965, Ceaușescu a decis schimbarea numelui oficial al țării din Republica Populară Română (R.P.R.) în Republica Socialistă România (R.S.R.).

Testul numărul 2

1. Ce relații avea România cu celelalte state ale lumii în timpul lui Nicolae Ceaușescu?

Răspuns: Nicolae Ceaușescu a încheiat acorduri internaționale cu alte state ale lumii și a dus o politică externă abilă, menținând relații bune atât cu țările arabe, cât și cu statele vestice, atrăgând simpatia și aprecierile unor mari lideri politici ca Charles de Gaulle și Richard Nixon. De asemenea, România era singura țară, cu excepția URSS, care întreținea relații diplomatice cu Comunitatea Europeană, cu Israelul și cu Republica Federală Germania. Nicolae Ceaușescu a adoptat un discurs politic independent față de Uniunea Sovietică.

2. Dați exemple de construcții și proiecte realizate în timpul lui Nicolae Ceaușescu?

Răspuns: În timpul lui Nicolae Ceaușescu s-au realizat construcții și proiecte precum Casa Poporului, Canalul Dunăre-Marea Neagră, Metroul București.

3. Ce măsuri a luat Nicolae Ceaușescu pentru a plăti datoria externă a României?

Răspuns: Pentru a plăti datoria externă a României, care crescuse foarte mult în perioada 1971 – 1982, Nicolae Ceaușescu a hotărât ca o mare parte a producției agricole și industriale a țării să ia calea exportului. De asemenea, începând cu anii 1986-1987 a instituit raționalizarea produselor de bază, iar benzina și alimentele precum pâinea, uleiul, zahărul, făina, orezul au început să fie distribuite pe bonuri sau cartele.

4. Când a avut loc ultima revoluție în România?

Răspuns: Ultima revoluția română a avut loc în **decembrie 1989**. Revoluția din 1989 a fost determinată de lipsurile grave suportate de populație, dar și de contextul internațional definit de destrămarea Uniunii Sovietice și de trecerea statelor din Europa Centrală și de Est la regimuri democratice.

5. Ce s-a întâmplat cu sistemul comunist în urma revoluției din 1989?

Răspuns: În urma revoluției din 1989, sistemul comunist a căzut, iar România a trecut la un sistem democratic.

6. Ce s-a întâmplat cu Nicolae Ceaușescu?

Răspuns: Nicolae Ceaușescu a fost judecat și executat la data de 25 decembrie 1989, la Târgoviște, alături de soția sa, Elena.

Testul numărul 3

1. Cine a fost Petru Groza?

Răspuns: **Petru Groza** (1884- 1958) a fost un avocat și om politic român interbelic și de după al doilea război mondial, prim-ministru în primele guverne comuniste al României, între 1945 și 1952. A fost Președinte al Prezidiului Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române, funcție asimilată celei de șef al statului, în perioada 1952 -1958.

2. Cine a fost Ana Pauker?

Răspuns: **Ana Pauker**, (1893 – 1960) a fost o militantă comunistă din România, provenind dintr-o familie de evrei români, care a avut funcția de vicepremier și ministru de externe al României între 1947-1952. Ea a jucat un rol important în organizarea guvernului controlat de comuniști, prezidat de Petru Groza, în anii 1945-1947. În 1947 a fost numită ministru de externe și vice-prim ministru, fiind prima femeie din lume care a deținut această funcție guvernamentală. În această calitate, a semnat, între altele, actul prin care România ceda Uniunii Sovietice Insula Șerpilor. Ana Pauker a participat activ la procesul de impunere în România a comunismului prin crimă și teroare. În plan extern, România a devenit un stat satelit al Uniunii Sovietice și a rupt sau răcit relațiile diplomatice cu statele din vestul Europei. Regimul comunist condus de Ana Pauker a încurajat emigrația evreilor români spre Israel, guvernul român fiind printre primele din lume care au recunoscut noul stat evreiesc (în 1948). În 1952 Pauker a fost îndepărtată de către Gheorghe Gheorghiu-Dej de la putere și din partid.

3. Cine a fost Lucrețiu Pătrășcanu?

Răspuns: **Lucrețiu Pătrășcanu** (1900 - 1954) a fost un om politic român, fondator și membru al conducerii Partidului Comunist Român, avocat, ministru al justiției. În calitate de ministru al Justiției, Lucrețiu Pătrășcanu a fost promotor al epurărilor și proceselor de tip stalinist în spațiul românesc. În 1945, după ce prim-ministru devenise Petru Groza, a înființat Tribunalele Poporului. Spre sfârșitul anilor '40, se descoperă opoziția lui Pătrășcanu față de politicile staliniste. În 1948, este acuzat de naționalism și arestat. În 1954, după un proces îndelungat, este condamnat la moarte și executat.

4. Care au fost imnurile României în timpul perioadei comuniste?

Răspuns: Odată cu instaurarea puterii comuniste în 1948, imnul României devine *Zdrobite cătușe*. În perioada comunistă, imnul a fost schimbat de 2 ori: în 1953 și în 1977. În 1953, *Zdrobite cătușe* este înlocuit cu *Te slăvim, Românie!*, noul imn conținând versuri ce ilustrează “prietenia” dintre Uniunea Sovietică și România. În 1977, *Te slăvim, Românie!* este înlocuit cu *Trei culori*, piesă ce are la bază un cântec patriotic cu același titlu și cu aceeași muzică (compusă de Ciprian Porumbescu), dar cu versuri diferite. *Trei culori* va rămâne imnul României până la Revoluția din 1989.

5. Câte constituții au fost adoptate în România în timpul perioadei comuniste?

Răspuns: În timpul perioadei comuniste, au fost adoptate 3 constituții: în 1948, în 1952 și în 1965.

6. Dați exemple de închisori și/sau lagăre de muncă în care au fost încarcerate elitele intelectuale, politice și religioase care prezentau un pericol pentru autoritățile comuniste.

Răspuns: În perioada comunistă, elitele intelectuale, politice și religioase au fost încarcerate în închisori și lagăre de muncă, în încercarea regimului de a anihila orice rezistență anticomunistă. Astfel, un număr mare de membri ai fostelor partide politice, scriitori, preoți etc. și-au pierdut viața în închisorile și lagărele comuniste, ca urmare a torturilor și tratamentelor inumane la care au fost supuși. Printre cele mai cunoscute astfel de închisori și lagăre sunt: penitenciarul Sighet (situat în Sighetul Marmăției, județul Maramureș), penitenciarul de la Aiud (județul Alba), penitenciarul de la Pitești (renumit pentru așa-zisele încercări de reeducare a deținuților politici – numite generic “Experimentul Pitești” - prin administrarea unor băți și torturi brutale), lagărul de muncă de la Canal (pentru construirea Canalului Dunăre - Marea Neagră).

VOCABULAR

Setul 1

A anihila înseamnă a distruge, a nimici.

Bloc comunist, **blocul răsăritean** (numit și **blocul sovietic** sau **blocul de Est**) era un termen folosit în timpul războiului rece pentru a defini Uniunea Sovietică și țările aflate sub dominația sa din Europa Centrală și Răsăriteană (Bulgaria, Cehoslovacia, Germania Răsăriteană, Ungaria, Polonia, România și – până la începutul deceniului al șaptelea al secolului al XX-lea – Albania).

CAER reprezintă Consiliul de Ajutor Economic Reciproc (CAER), care a fost creat la inițiativa URSS în 1949 ca organizație economică a statelor comuniste europene pentru a constitui un echivalent al Comunității Economice Europene. El avea misiunea de a stimula comerțul dintre țările din blocul estic. Membre ale CAER erau: URSS, RDG, Bulgaria, Polonia, Cehoslovacia, Ungaria și România.

Cenzură reprezintă controlul anterior efectuat, în unele state, asupra conținutului publicațiilor, spectacolelor, emisiunilor de radioteleviziune și, în anumite condiții, asupra corespondenței și convorbirilor telefonice.

Colectivizarea agriculturii înseamnă trecerea agriculturii în posesia statului, prin deposedarea țăranilor de pământ.

A deposeda înseamnă a lua cuiva un lucru, bun, o proprietate, un drept.

A se destrăma înseamnă a se dezmembra; a se descompune.

Economie centralizată înseamnă economie subordonată unei conduceri unice (de la centru).

Economia planificată reprezintă un sistem economic în care deciziile cu privire la producție și investiții pentru unul sau mai mulți ani sunt planificate de autoritatea centrală, de obicei de guvern prin ministerele de resort.

Grânar înseamnă ținut sau țară care produce grâne din abundență și care aprovizionează cu ele și alte țări sau alte regiuni.

Setul 2

A institui înseamnă a înființa, a crea, a întemeia.

Invazie înseamnă intrare neașteptată, năvălire a unei armate inamice într-o țară (cu scopul de a o cuceri, de a o subjuga).

Naționalizare înseamnă confiscare, trecere din proprietate privată, în proprietatea statului.

Opozanții regimului erau considerate persoanele care nu erau de acord cu măsurile luate de către comuniști.

Pactul de la Varșovia sau Tratatul de la Varșovia, numit în mod oficial *Tratatul de prietenie, cooperare și asistență mutuală* a fost o alianță militară a țărilor socialiste (Albania, Bulgaria, Cehia, Germania Democrată, Polonia, România, Ungaria și URSS), care voiau să se apere împotriva amenințării pe care o percepeau din partea alianței NATO (care a fost fondată în 1949).

A raționaliza înseamnă a limita consumul unor produse (supunându-l anumitor restricții).

Represiunea reprezintă înăbușirea, reprimarea prin violență a unei acțiuni de opoziție, de revoltă.

SovRom-urile au fost societăți mixte româno-sovietice înființate în 1945 în urma unui acord între România și Uniunea Sovietică, cu scopul oficial de a gestiona recuperarea datoriilor României față de Uniunea Sovietică (vezi Tratatul de pace de la Paris, 1947). Sovrom-urile au funcționat până în 1956, când au fost dizolvate. Sovrom-urile au reprezentat cea mai durabilă și mai rentabilă formă de exploatare de către URSS a bogățiilor naturale ale țării și, în general, a economiei românești.

Supradimensionat reprezintă ceva care are dimensiuni mai mari decât este normal.

PARTEA A VI-A – ROMÂNIA DUPĂ REVOLUȚIA DIN DECEMBRIE 1989

Testul numărul 1

1. Ce evenimente s-au petrecut în decembrie 1989?

Răspuns: În decembrie 1989 a avut loc revoluția ce a dus la căderea comunismului.

2. Când a fost adoptată noua Constituție după revoluția din decembrie 1989?

Răspuns: O nouă Constituție a fost adoptată în 1991.

3. Ce tip de economie a adoptat România după 1989?

Răspuns: După 1989, România a adoptat economia de piață.

4. Ce formă de guvernământ a adoptat România potrivit Constituției din 1991?

Răspuns: Potrivit Constituției din 1991, România este un stat democratic care are ca formă de guvernământ republica.

5. Când au fost organizate primele alegeri democratice de după revoluție?

Răspuns: Primele alegeri democratice de după revoluție au fost organizate în mai 1991.

6. Când s-a realizat prima modificare a Constituției din 1991?

Răspuns: Constituția din 1991 a fost modificată pentru prima oară în **2003**.

Testul numărul 2

1. Cine este Ion Iliescu?

Răspuns: Ion Iliescu a fost Președinte al României în perioadele 1989-1996 și 2000-2004.

2. Cine este Emil Constantinescu?

Răspuns: Emil Constantinescu a fost Președinte al României în perioada 1996-2000.

3. Cine este Traian Băsescu?

Răspuns: Traian Băsescu este Președintele României. Primul său mandat s-a desfășurat în perioada 2004-2009. Al doilea mandat a durat din 2009 până în 2014.

4. Când a intrat România în NATO?

Răspuns: România a intrat în NATO în anul **2004**.

5. Când a intrat România în Uniunea Europeană?

Răspuns: România a intrat în Uniunea Europeană în anul **2007**.

6. Câte state sunt membre ale Uniunii Europene în prezent?

Răspuns: În prezent, 28 de state sunt membre ale Uniunii Europene (Croatia este ultimul stat care a aderat la Uniunea Europeană în 2013).

Testul numărul 3

1. Ce este Frontul Salvării Naționale (FSN)?

Răspuns: Frontul Salvării Naționale (FSN) a fost o formațiune politică, înregistrată în registrul partidelor politice în februarie 1990, ca urmare a transformării în partid politic a Consiliului Frontului Salvării Naționale, organ provizoriu al puterii de stat rezultat după revoluția română din 1989, al cărui președinte a fost Ion Iliescu. Membrii frontului au fost în marea majoritate intelectuali, studenți, ofițeri de armată, dar liderii au fost aproape toți foste oficialități comuniste. La alegerile 1990 partidul a obținut 66,31% din voturile pentru Camera Deputaților, iar candidatul partidului la președinție, Ion Iliescu, a fost ales ca Președinte al României. În 1992, FSN s-a scindat în două partide: unul condus de Ion Iliescu numit Frontul Democrat al Salvării Naționale (FDSN) – actualul Partid Social Democrat (PSD) - și celălalt Frontul Salvării Naționale (FSN), condus de Petre Roman. În 1993, FSN și-a schimbat numele în Partidul Democrat.

2. Cine a fost primul președinte al României după Revoluția din 1989?

Răspuns: Primul președinte al României după revoluția din 1989 a fost Ion Iliescu, candidatul Frontului Salvării Naționale la alegerile din 1990. Ion Iliescu, a fost ales ca Președinte al României, din primul tur de scrutin (cu 85% din voturile electoratului), prima și ultima dată în istoria postcomunistă când nu a existat un al doilea tur de scrutin.

3. Cine a fost primul premier al României după Revoluția din 1989?

Răspuns: Primul premier al României după Revoluția din 1989 a fost Petre Roman, un profesor universitar, o figură a Revoluției care, la vremea respectivă, nu avea un trecut politic. Acesta a inițiat câteva reforme pentru piața liberă. În urma mineriadei din septembrie 1991, Petre Roman a demisionat din funcția de prim-ministru.

4. Ce sunt mineriadele?

Răspuns: Mineriadele sunt violențele exercitate de mineri după revoluția din 1989. În total, au avut loc 6 mineriade: în ianuarie, februarie și iunie 1990, în septembrie 1991, în ianuarie și februarie 1999.

5. În timpul cărui președinte a aderat România la NATO?

Răspuns: România a aderat la NATO în martie 2004, timpul celui de-al doilea mandat al lui Ion Iliescu. La vremea respectivă, premier al României era Adrian Năstase.

6. În timpul cărui președinte a aderat România la Uniunea Europeană?

Răspuns: România a aderat la Uniunea Europeană la 1 ianuarie 2007, în timpul mandatului lui Traian Băsescu. Premier era, la vremea respectivă, Călin Popescu Țăriceanu. Negocierile de aderare a României la UE se finalizaseră, însă, în 2004, în timpul celui de-al doilea mandat al lui Ion Iliescu.

CAPITOLUL III - GEOGRAFIA ROMÂNIEI

PARTEA I – AȘEZAREA GEOGRAFICĂ ȘI RELIEFUL ROMÂNIEI

Testul numărul 1

1. Unde este situată România pe glob?

Răspuns: Pe glob, România este situată în emisfera nordică, la intersecția paralelei de 45 grade latitudine nordică, cu meridianul de 25 grade longitudine estică.

2. Unde este situată România în Europa?

Răspuns: România se află în sud – estul Europei Centrale.

3. Care este suprafața României?

Răspuns: Suprafața României este de **238.391 kmpătrați**.

4. Care sunt vecinii României?

Răspuns: Țările vecine României sunt: **Ucraina** (în nord); **Republica Moldova** (în nord-est); **Ungaria** (în nord-vest); **Serbia** (în sud-vest); **Bulgaria** (în sud).

5. Care sunt elementele naturale de importanță europeană ce definesc România?

Răspuns: Elementele naturale de importanță europeană ce definesc România sunt: **Munții Carpați**, **Fluviul Dunărea**, **Delta Dunării** și **Marea Neagră**.

6. Care sunt formele de relief ale României?

Răspuns: Formele de relief ale României sunt **munți**, **podșuri**, **dealuri**, **câmpii**, **lunci**, **deltă**.

Testul numărul 2

1. Care sunt caracteristicile generale ale reliefului României?

Răspuns: Caracteristicile generale ale reliefului sunt următoarele: **relieful este variat**; **relieful este proporționat** - munții, dealurile împreună cu podșurile și câmpiile ocupă fiecare aproximativ o treime din suprafața țării - **relieful este concentric**.

2. Cum se numesc munții din România și cum sunt ei împărțiți?

Răspuns: Munții din România se numesc Munții Carpați și se împart în trei mari grupe: **Carpații Orientali** (din care fac parte, de exemplu, **Munții Rodnei**, **Munții Rarău**, **Masivul Ceahlău**), **Carpații Meridionali** (din care fac parte, de exemplu, **Munții Bucegi**, **Munții Făgăraș**, **Munții Retezat**) și **Carpații Occidentali** (din care fac parte, de exemplu, **Munții Bihor**, **Munții Apuseni**, **Munții Semenic**).

3. Care este cel mai înalt vârf din România?

Răspuns: Cel mai înalt vârf din România este **vârful Moldoveanu** din **Munții Făgăraș**, care are **2544 metri**.

4. Ce lungime are lanțul Munților Carpați și cât din el este situat la noi în țară?

Răspuns: Lungimea totală a lanțului carpatic este de **1600 km**, din care **800 km** se află pe teritoriul României.

5. Dați exemple de animale care trăiesc în Munții Carpați.

Răspuns: În Munții Carpați trăiesc: lupul, ursul, râsul (linxul), pisica sălbatică, cerbul, mistrețul, vulpea, capra neagră (animal aflat pe cale de dispariție), veverița etc.

6. Dați exemple de peșteri.

Răspuns: Peștera Ghețarul de la Scărișoara, Peștera Muierilor, Peștera Polovraci, Peștera Urșilor, Peștera Dâmbovicioara.

Testul numărul 3

1. Unde se află Subcarpații României?

Răspuns: Subcarpații sunt situați la exteriorul arcului carpatic, făcând trecerea de la munții Carpați la regiunile mai joase de deal sau câmpie.

2. Unde este situată Depresiunea Transilvaniei?

Răspuns: Depresiunea Transilvaniei se află în **centrul țării** și este înconjurată de Munții Carpați.

3. Dați exemple de dealuri și podișuri.

Răspuns: Dealurile de Vest, Podișul Getic, Podișul Moldovei, Podișul Dobrogei.

4. Care este cel mai mare (cel mai întins) podiș din România?

Răspuns: Cel mai întins podiș din România este **Podișul Moldovei**.

5. Care este cel mai vechi (cel mai bătrân) pământ din România?

Răspuns: **Podișul Dobrogei** este considerat cel mai bătrân pământ din România.

6. Dați exemple de câmpii din România.

Răspuns: Câmpia de Vest, Câmpia Română, Câmpia Moldovei.

Testul numărul 4

1. Care este cel mai tânăr pământ din România?

Răspuns: **Delta Dunării** este cel mai tânăr pământ din România. Este cel mai nou pământ românesc, o câmpie în formare.

2. Care este importanța Deltei Dunării?

Răspuns: **Delta Dunării** este rezervație naturală, aici aflându-se foarte multe specii de păsări și animale.

3. Dați exemple de râuri din România.

Răspuns: În **vestul** țării se găsesc râuri precum: Someșul, Crișul Alb, Crișul Negru, Crișul Repede, Mureșul, Timișul și Bega; în **sudul** țării: Cerna, Jiul, Oltul, Dâmbovița și Ialomița; în

estul țării: Siretul și Prutul; în **zona Dobrogei:** se află râuri mici care se varsă în lacurile de pe țărmul Mării Negre.

4. Dați exemple de lacuri din România.

Răspuns: **Bâlea, Bucura, Amara, Sfânta Ana, Lacul Sărat** etc.

5. Cum se varsă Dunărea, în Marea Neagră?

Răspuns: Dunărea se varsă în Marea Neagră prin trei brațe: Chilia, Sulina și Sfântul Gheorghe.

6. Unde este situată Marea Neagră?

Răspuns: Marea Neagră este situată în **sud-estul țării** și are o suprafață aproximativ de două ori mai mare decât cea a României.

Testul numărul 5

1. Care sunt cele mai importante râuri din România?

Răspuns: Cele mai importante râuri din România sunt: (fluviul) Dunărea, Mureș, Olt, Prut, Siret, Someș, Crișurile (Crișul Alb, Crișul Negru și Crișul Repede), Timiș, Jiu, Argeș și Ialomița.

2. Ce râu traversează capitala României?

Răspuns: Orașul București este străbătut de râul Dâmbovița.

3. Numiți două râuri din vestul țării.

Răspuns: Mureș și Someș.

4. Enumerați două râuri din estul țării.

Răspuns: Siretul și Prutul.

5. Dați exemple de râuri din Dobrogea.

Răspuns: Râurile dobrogene sunt puține la număr și cu un debit redus: Casimcea, Slava, Teița.

6. Ce lungime are litoralul românesc?

Răspuns: Litoralul românesc are 245 de km lungime.

Testul numărul 6

1. Care sunt extremele geografice ale României?

Răspuns: Cel mai vestic punct: Beba Veche, județul Timiș, cel mai sudic punct: Zimnicea, județul Teleorman, cel mai estic punct: Sulina, județul Tulcea, cel mai nordic punct: Horodiștea, județul Botoșani.

2. Ce fel de țară este România, în funcție de zona în care este situată?

Răspuns: România este țară carpato-danubiano-ponctică. Astfel, România este țară carpatică pentru că 54% din lanțul Munților Carpați se găsește pe teritoriul României, este țară danubiană pentru că o treime din bazinul Dunării se află pe teritoriul României și este țară pontică întrucât are deschidere la Marea Neagră (în trecut Marea Neagră se numea Pontus Euxinus).

3. Dați un exemplu de un lac vulcanic din România.

Răspuns: Lacul Sfânta Ana este singurul lac vulcanic din România și din Europa.

4. Dați exemple de saline naturale din România.

Răspuns: Salina Târgu Ocna, Salina Slănic Prahova, Salina de la Ocnele Mari, Salina Turda.

5. Care este cel mai înalt vârf din Munții Bucegi?

Răspuns: Cel mai înalt vârf din Munții Bucegi este vârful Omu, având o înălțime de 2505 m.

6. Ce floră există în Delta Dunării?

Răspuns: În Delta Dunării se găsesc: sălcii, plopi, stuf, papură, nuferi. Între brațele Chilia și Sulina se găsește Pădurea Letea, monument al naturii, declarată rezervație naturală a biosferei, în care se găsesc specii de plante rare precum vița sălbatică și liana. În Pădurea Letea se mai găsesc: stejari brumării, plopi albi, ulmi, frasini, tei etc.

PARTEA A II-A – CLIMA ROMÂNIEI, FLORA ȘI FAUNA, POPULAȚIA ROMÂNIEI

Testul numărul 1:

1. Cum este clima în România?

Răspuns: Clima României este **temperat-continentală**, cu influențe mediteraneene.

2. Câte anotimpuri sunt în România?

Răspuns: Patru anotimpuri: **primăvara, vara, toamna și iarna.**

3. Care sunt tipurile de vegetație (flora) din România?

Răspuns: Flora sau vegetația naturală se împarte în două mari tipuri distincte: de stepă și de pădure.

4. Care sunt vânturile cele mai cunoscute din România?

Răspuns: Vânturile cele mai cunoscute în România sunt: **Crivățul** – vânt aspru, care iarna produce viscol și geruri, primăvara aduce precipitații, iar vara uscăciune - și **Austrul** care vara este cald și secetos și iarna este cald și umed.

5. Care sunt cele trei zone de vegetație din România?

Răspuns: Cele trei mari zone de vegetație din România sunt: **zona alpină, zona de pădure și zona de stepă.**

6. Ce păduri există în România?

Răspuns: În România există păduri de **foioase** (copaci ale căror frunze cad toamna: stejar, fag, paltin, tei etc.) sau de **conifere** (copaci verzi tot anul: molid, brad, tisă etc.), în funcție de altitudinea la care se află.

Testul numărul 2

1. Cum este fauna în România?

Răspuns: Fauna sau totalitatea animalelor sălbatice cuprinde atât animale mici care trăiesc în zonele de stepă, cât și animale mari, specifice pădurilor. În România găsim: ierbivore (căprioara, cerbul), rozătoare (iepuri), carnivore (vulpea, lupul, ursul, râsul, pisica sălbatică etc.), păsări (vulturul, șoimul, uliul, barza, rândunica, prepelița, potârnichea), șerpi (vipera), broaște, insecte.

2. Ce fel de animale sălbatice pot fi întâlnite în România?

Răspuns: În România întâlnim vulpea, lupul, cerbul, ursul, rozătoarele, mistrețul etc.

3. Care este populația în României?

Răspuns: România are o populație de aproximativ **20 milioane** locuitori.

4. Ce minorități există în România?

Răspuns: În România există rromi, maghiari, sași, secui, turci, tătari, polonezi, cehi etc.

5. Care este religia majoritară în România?

Răspuns: Religia majoritară în România este religia **ortodoxă**.

6. Care este principiul care guvernează viața religioasă în România?

Răspuns: Viața religioasă în România se desfășoară conform **principiului libertății credințelor religioase**, principiu care se găsește în *Constituția României*.

Testul numărul 3

1. Ce faună se găsește în Delta Dunării?

Răspuns: În Delta Dunării trăiesc animale precum vidra, nurca, mistrețul, vulpea, pisica sălbatică și altele. De asemenea, în Deltă se găsesc pești precum somnul, crapul, șalăul și trăiesc numeroase specii de păsări, din care 313 specii sunt protejate prin lege. Între acestea se află: pelicanul, lopătarul egreta, cormoranul, stârcul.

2. Ce animale cresc pe vârfurile de munte?

Răspuns: Pe vârfurile de munte cresc: cocoșul de munte, acvila de munte, capra neagră (declarată monument al naturii).

3. Ce pești trăiesc în apele din Munții Carpați?

Răspuns: Păstrăvul trăiește în apele din Munții Carpați.

4. Ce se cultivă în România?

Răspuns: În România se cultivă plante (cum sunt legumele, cerealele, floarea soarelui, sfecla de zahăr, rapița), vița de vie, pomii fructiferi.

5. Dați exemple de rezervații naturale din România?

Răspuns: Parcul Național Retezat (cea mai mare rezervație naturală din România), Parcul Național Cozia, rezervațiile naturale din Parcul Natural Porțile de Fier, Rezervația Naturală Pietrosul Rodnei, Detunatele (rezervație geologică).

6. Ce este floarea de colț?

Răspuns: Floarea de colț sau Floarea Reginei este o plantă rară ce crește în munții calcaroși (în piatră), la înălțimi mari. În România crește în Munții Carpați (de exemplu, în Munții Rarău, Munții Bucegi, Munții Rodnei), fiind declarată monument al naturii și ocrotită prin lege.

PARTEA A III-A – ORGANIZAREA ADMINISTRATIV – TERITORIALĂ, REGIUNILE GEOGRAFICE ȘI PRINCIPALELE ORAȘE DIN ROMÂNIA

Testul numărul 1

1. Cum este organizată România din punct de vedere administrativ?

Răspuns: Din punct de vedere administrativ, România este organizată în unități administrativ – teritoriale. Acestea sunt: județele, orașele, comunele și satele.

2. Care sunt cele mai mari unități administrativ-teritoriale?

Răspuns: Cele mai mari unități administrativ – teritoriale sunt **județele**. Ele sunt formate din mai multe orașe și comune.

3. Câte județe sunt în România?

Răspuns: România este împărțită în **41** de județe.

4. Care este județul cu cea mai densă populație din țară (cel mai populat)?

Răspuns: Cel mai populat județ din România este județul **Ilfov**, care are 230 de locuitori pe kilometrul pătrat.

5. Care este județul cu numărul cel mai mic de cetățeni (densitatea cea mai scăzută)?

Răspuns: Județul cu numărul cel mai mic de locuitori este **Tulcea** cu 23 de locuitori pe kilometrul pătrat.

6. Cine conduce județele?

Răspuns: Județele sunt conduse de un **prefect** și de un **consiliu județean**. Orașul în care este situată prefectura poartă numele de **reședință de județ**.

Testul numărul 2

1. Cine conduce orașele?

Răspuns: Orașele sunt conduse de **primari și de consiliile locale**.

2. Care este reședința de județ a județului Maramureș?

Răspuns: Reședința de județ a județului Maramureș este municipiul Baia Mare.

3. Care este reședința de județ a județului Vrancea?

Răspuns: Reședința de județ a județului Vrancea este municipiul Focșani.

4. Câte sectoare are municipiul București?

Răspuns: Municipiul București este împărțit în **6 sectoare**.

5. Cine conduce municipiul București?

Răspuns: Municipiul București este condus de **Primăria Generală**, împreună cu Consiliul General al Municipiului București.

6. Care sunt regiunile geografice ale României?

Răspuns: Regiunile geografice ale României sunt: Muntenia, Moldova, Transilvania, Dobrogea, Banat, Crișana, Maramureș.

Testul numărul 3

1. Dați exemple de porturi din România.

Răspuns: Portul Constanța, portul Manglia, portul Midia, Galați, Tulcea, Giurgiu.

2. Dați exemple de orașe în care există aeroporturi internaționale.

Răspuns: Există aeroporturi internaționale, de exemplu, la: București (Aeroportul Internațional Henri Coandă), Iași, Cluj, Constanța, Arad, Timișoara, Bacău, Suceava.

3. Dați exemple de podgorii din România.

Răspuns: În România există 7 regiuni viticole, fiecare dintre acestea cuprinzând mai multe podgorii, cu mai multe centre viticole. De exemplu, podgoria Murfatlar (din regiunea viticolă Dobrogea), podgoriile Cotnari, Cotești, Panciu, Iași (din regiunea viticolă a Moldovei), podgoria Sâmburești (din regiunea viticolă a Olteniei).

4. Ce resurse naturale are România?

Răspuns: Gaze naturale, petrol, cărbune, zăcăminte de aur și argint, sare, minereuri feroase și neferoase etc.

5. Care sunt principalele industrii din România?

Răspuns: În România există industrie extractivă și energetică, industrie metalurgică, industrie chimică, construcții și materiale de construcții, construcții de mașini și altele.

6. Care sunt cele mai importante zone industriale din România?

Răspuns: București, Galați, Brăila, Ploiești, Brașov, Pitești, Hunedoara, Constanța, Iași, Timișoara și altele.

VOCABULAR

Setul 1

Altitudine înseamnă înălțime a unui punct de pe suprafața pământului, măsurată în raport cu nivelul mării sau față de alt punct de pe suprafața terestră. Folosim termenul de altitudine, în general când ne referim la înălțimea munților, etc.

Biodiversitate înseamnă diversitate/varietate din punctul de vedere al elementelor biologice.

Biosfera reprezintă totalitatea ființelor care trăiesc pe pământ, în apă și în partea inferioară a atmosferei (sub pământ).

Chei înseamnă defileu, strâmtoare, vale îngustă, cu versanți înalți, abrupti, săpați în roci dure, apărut/ă ca urmare a eroziunii apei.(ex. Cheile Bicazului, Cheile Turzii, Cheile Nerei).

Clima reprezintă felul cum evoluează temperatura, vântul și precipitațiile, într-un număr mare de ani, pe un teritoriu foarte întins.

Depresiunea este o formă de relief situată la un nivel mai jos decât regiunile înconjurătoare.

Emisfera reprezintă fiecare din cele două jumătăți ale globului pământesc (sudică și nordică).

Făget înseamnă pădure de fag.

Fertilitatea este o însușire a pământului de a produce multe roade, de a asigura din belșug plantelor cultivate apa și substanțele nutritive de care au nevoie.

Setul 2

Habitat înseamnă suprafață locuită de o populație, de o specie de plante sau de animale.

Latitudinea reprezintă distanța în grade a unui punct de pe glob față de ecuator, măsurată pe meridianul locului.

Longitudinea reprezintă distanța în grade, măsurată pe Ecuator, dintre meridianul care trece printr-un punct dat și primul meridian (meridianul 0, care trece prin Greenwich), constituind împreună cu latitudinea cele două coordonate geografice.

Lunca reprezintă o porțiune inundabilă de teren, situată de-a lungul unei ape curgătoare și caracterizată printr-ovegetație specifică. Pădurice situată pe malul unei ape.

Pădurile virgine sunt zonele unde natura a supraviețuit în forma sa pură, fără nicio intervenție umană, datorită faptului că sunt inaccesibile și valoarea economică a lemnului provenit de la arborii bătrâni este scăzută.

Pășune înseamnă loc acoperit cu vegetație ierboasă, unde pasc animalele.

Precipitațiile sunt vapori de apă care cad pe pământ sub formă de ploaie, brumă, zăpadă, ceață.

Sol înseamnă strat afânat, moale de la suprafața scoarței pământeste, care (împreună cu atmosfera din jur) constituie mediul de viață al plantelor. Mai este cunoscut și sub numele de pământ.

Vale înseamnă depresiune, adâncitură de teren, străbătută (permanent sau temporar) de o apă curgătoare.

CAPITOLUL IV – REPERE ALE CULTURII ȘI CIVILIZAȚIEI ROMÂNEȘTI

Testul numărul 1

1. Care este cel mai important poet român?

Răspuns: Cel mai important poet român este **Mihai Eminescu**.

2. Dați exemple de poezii scrise de Mihai Eminescu.

Răspuns: Cele mai cunoscute poezii scrise de Mihai Eminescu sunt: *Luceafărul*; *Scrisoarea a III-a*; *La steaua*; *Mai am un singur dor*; *Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie*.

3. Dați câteva exemple de scriitori români.

Răspuns: **Vasile Alecsandri, Mihail Sadoveanu, Camil Petrescu, Mircea Cărtărescu, Marin Preda.**

4. Care este cel mai important dramaturg român?

Răspuns: Cel mai important dramaturg român este **Ion Luca Caragiale**.

5. Dați câteva exemple de poeți români.

Răspuns: **Mihai Eminescu, George Coșbuc, George Topârceanu, Tudor Arghezi, Lucian Blaga.**

6. Dați câteva exemple de pictori români.

Răspuns: **Ștefan Luchian, Theodor Aman, Nicolae Grigorescu, Nicolae Tonitza...**

Testul numărul 2

1. Care este cel mai important sculptor român?

Răspuns: Cel mai important sculptor român este **Constantin Brâncuși**.

2. Numiți câteva dintre operele lui Constantin Brâncuși.

Răspuns: Poarta Sărutului, Masa Tăcerii și Coloana Infinitului (aflate la Târgu Jiu), Domnișoara Pogany.

3. Ce alți sculptori români cunoașteți?

Răspuns: Alți sculptori români cunoscuți sunt: **Dimitrie Paciurea, Ion Jalea, Ion Irimescu.**

4. Cine a fost Henri Marie Coandă?

Răspuns: **Henri Marie Coandă** a fost un academician și inginer român, pionier al aviației, inventator al motorului cu reacție și descoperitor al efectului care îi poartă numele (Efectul Coandă). Henri Coandă a construit mai multe tipuri de avioane, primul tren aerodinamic din lume dar și un rezervor din beton subacvatic pentru depozitarea petrolului, în Golful Persic.

5. Dați exemple de sportivi români.

Răspuns: **Gheorghe Hagi, Ion Țiriac, Ilie Năstase, Nadia Comăneci, Leonard Doroftei, Gabriela Szabó.**

6. Dați exemple de mari compozitori români.

Răspuns: **Ciprian Porumbescu, George Enescu, Dinu Lipatti.**

Testul numărul 3

1. Dați exemple de scriitori români contemporani.

Răspuns: **Mircea Cărtărescu, Gabriel Liiceanu, Horia Roman Patapievici, Andrei Pleșu, Adrian Lungu, Ana Blandiana și alții.**

2. Care sunt cele mai importante sărbători ale românilor?

Răspuns: Cele mai importante sărbători ale românilor sunt: Crăciunul, când creștinii sărbătoresc nașterea lui Isus, Paștele, când creștinii sărbătoresc învierea lui Isus, 1 martie, când femeilor li se oferă mărtișoare, 8 martie, când femeilor li se oferă cadouri, alte sărbători religioase (Sfântul Nicolae, când copiilor li se oferă daruri, Sfântul Andrei – ocrotitorul României, Sfântul Dumitru cel Nou – ocrotitorul orașului București etc.)

3. Care sunt mâncărurile tradiționale românești?

Răspuns: Sarmalele, drobul de miel, mămăliga cu brânză și smântână, ciorba de perișoare, saramura de pește, plăcinta cu brânză, pasca, papanășii, cozonacul și altele.

4. Cine a fost Traian Vuia?

Răspuns: Traian Vuia a fost un inventator român, care a realizat în 1906, lângă Paris, primul zbor cu un aparat mai greu decât aerul.

5. Dați exemple de regizori români de teatru și film.

Răspuns: **Alexandru Tatos, Liviu Ciulei, Sergiu Nicolaescu, Lucian Pintilie, Nae Caramfil, Cristi Puiu, Corneliu Porumboiu, Cristian Mungiu, Andrei Șerban, Cristian Nemescu.**

6. Ce actori români cunoașteți?

Răspuns: **Stela Popescu, Alexandru Arșinel, Tamara Buciuceanu, Horațiu Mălăele, Gheorghe Dinică, Dragoș Bucur, Marius Manole, Mircea Diaconu, Ion Caramitru.**

Testul numărul 4

1. Ce oameni de știință români cunoașteți?

Răspuns: **Emil Racoviță**, speolog și biolog, **Grigore Antipa**, biolog, întemeietorul Muzeului Național de Istorie Naturală, **Victor Babeș**, bacteriolog, **Lazăr Edeleanu**, chimist român care a descoperit noi metode de extracție și rafinare a petrolului, **Ioan Cantacuzino**, fondator al școlii românești de imunologie și inventatorul metodei de vaccinare antiholerică, **Petrache Poenaru**, inventatorul stiloului, **Henri Coandă**, inventator al motorului cu reacție și descoperitor al efectului care îi poartă numele.

2. Ce știți despre Ateneul Român?

Răspuns: Ateneul Român, construit în București în urmă cu 120 de ani (1886-1888) s-a clădit cu banii dintr-o subscripție publică, în urma organizării unei loterii naționale (500.000 de bilete în valoare de un leu), apelul adresat cetățenilor fiind: "Dați un leu pentru Ateneu!". Conceput de arhitectul francez Albert Galleron, după indicațiile lui Alexandru Odobescu și a altor specialiști români, Ateneul Român a găzduit concerte, expoziții, prelegeri, concursuri, precum și Festivalul Național "George Enescu".

3. Cine a scris Imnul Național al României?

Răspuns: Melodia imnului a fost compusă de **Anton Pann**, iar versurile și aranjamentul aparțin lui **Andrei Mureșanu**, poet de factură romantică, ziarist și traducător.

4. Dați exemple de sportivi români.

Răspuns: **Simona Halep**, **Andrei Pavel**, **Ilie Năstase**, **Ion Țiriac** (tenis), **Gheorghe Hagi**, **Adrian Mutu** (fotbal), **Gheorghe Mureșan** (baschet), **Sandra Raluca Izbașa**, **Cătălina Ponor** (gimnastică).

5. Ce sărbătorește românii pe 25 decembrie în fiecare an?

Răspuns: Pe data de 25 decembrie creștinii din România sărbătorește Crăciunul (nașterea lui Isus Cristos).

6. Cine este considerat cel mai important muzician român?

Răspuns: George Enescu este cel mai cunoscut muzician român. A fost violonist, compozitor, pianist, pedagog și dirijor. Printre altele, a compus Poema Română, Rapsodia Română (1 și 2), opera Oedipe, Suita Nr. 1 pentru orchestră, 3 simfonii, sonate. Yehudi Menuhin, celebrul violonist și dirijor american a fost elevul lui George Enescu.

Testul numărul 5

1. Ce a scris Ion Creangă?

Răspuns: Ion Creangă este un scriitor român foarte apreciat pentru autobiografia sa intitulată *Amințiri din copilărie*. A scris povești, povestiri și basme, precum "Capra cu trei iezi", "Fata babei și fata moșului", "Soacra cu trei nurori", "Punguța cu doi bani", "Povestea lui Harap-Alb" etc.

2. Cine a fost Spiru Haret?

Răspuns: Spiru Haret a fost un matematician, astronom și pedagog român de origine armenescă, renumit pentru organizarea învățământului modern românesc. A fost de 3 ori ministru al educației. A fost membru titular al Academiei Române. Statuia lui Spiru Haret din București este realizată de sculptorul Ion Jalea.

3. Ce picturi importante are Nicolae Grigorescu?

Răspuns: Nicolae Grigorescu este unul dintre fondatorii picturii moderne, cunoscut pentru picturile sale: "Autoportret", "Țărancă din Muscel", "Car cu boi", "Atacul de la Smârdan", "Fata cu basmau galbenă", "Fata cu ulciorul" și altele.

4. Cine a fost Nicolae Iorga?

Răspuns: Nicolae Iorga a fost un istoric, critic literar, dramaturg, poet, profesor universitar și academician român. A fost membru al Parlamentului, președinte al Camerei Deputaților și al Senatului, ministru, și, pentru o scurtă perioadă, prim-ministru. Câteva din publicațiile sale mai importante: ”Istoria imperiului otoman” (în 5 volume, apărută în limba germană), ”Istoria românilor” (în 10 volume), ”Istoria literaturii românești” (în 3 volume).

5. Ce dansuri populare românești cunoașteți?

Răspuns: Hora, sârba, alunelul, bătuta, perinița, călușarii, ciuleandra.

6. Dați exemple de clădiri monumentale din București.

Răspuns: Cele mai importante clădiri din București sunt: Palatul Victoria (sediul Guvernului României), Palatul Cotroceni (sediul Președinției Române), Palatul Parlamentului (sediul Parlamentului României și al Curții Constituționale), Palatul de justiție (care găzduiește Înalta Curte de Casație și Justiție), Palatul Regal (sediul Muzeului Național de Artă al României), Palatul CEC (sediul Bancii CEC); Ateneul Român (care găzduiește Filarmonica George Enescu), Biblioteca Națională a României, Banca Națională a României, Biblioteca Centrală Universitară, Opera Națională Română, Palatul primăriei (sediul Primăriei Municipiului București) etc.

Testul numărul 6

1. Ce filozofi români cunoașteți?

Răspuns: Lucian Blaga (a scris *Trilogia Cunoașterii, Trilogia Culturii și Trilogia Valorilor*), Mircea Eliade (a scris *Tratat de istorie a religiilor, Sacrul și profanul* etc., a studiat cultura indiană).

2. Ce arhitecți români cunoașteți?

Răspuns: Alexandru Săvulescu (1847-1902 – unul dintre primii reprezentanți de seamă ai arhitecturii românești moderne), Ion Mincu (1852-1912 - lucrări – Casa Lahovari, Catedrala Sfinții Petru și Pavel din Constanța), Anca Petrescu (1949-2013 - a fost arhitectul șef al Casei Poporului).

3. Ce cântăreți de muzică populară cunoașteți?

Răspuns: Maria Tănase, Maria Ciobanu, Irina Loghin, Nicolae Furduliu-Iancu.

4. Cine este Dumitru Prunariu?

Răspuns: Dumitru Prunariu este primul cosmonaut român. La 14 mai 1981 a devenit primul și singurul român care a zburat vreodată în spațiul cosmic. A participat la misiunea Soiuz 40 din cadrul programului spațial sovietic „Intercosmos” și a petrecut în spațiu 7 zile, 20 de ore și 42 de minute. Este de profesie inginer aeronautic.

5. Care este patronul spiritual al poporului român?

Răspuns: Sfântul Andrei (apostol al lui Iisus Hristos, sărbătorit pe 30 noiembrie) este considerat patronul spiritual al poporului român. Se crede despre el că a trăit într-o peșteră din Dobrogea (unde astăzi se află o mănăstire numită Peștera Sfântului Apostol Andrei).

6. Care este patronul spiritual al Municipiului București?

Răspuns: Sfântul Dimitrie cel Nou (sărbătorit pe 27 octombrie) este patronul spiritual al municipiului București. Moaștele sfântului au fost depuse la biserica din Dealul Mitropoliei din București în secolul al XVIII-lea.

Testul numărul 7

1. Dați exemple de medici români celebri.

Răspuns: Victor Babeș (a introdus vaccinarea antirabică în România), Nicolae Paulescu (a contribuit la descoperirea insulinei), Ana Aslan (medic specialist în geroontologie).

2. Dați exemple de dramaturgi români.

Răspuns: Ion Luca Caragiale – cel mai mare dramaturg român - piesele sale cele mai celebre (*D-ale carnavalului*, *O noapte furtunoasă* și *O scrisoare pierdută*) sunt inspirate din realitatea socială a timpului. Vasile Alecsandri - cunoscut pentru comediile sale din seria "Chirițelor" (*Chirița în Iași*, *Chirița în provincie*, *Chirița în voiagiu*, *Chirița în balon*). Eugen Ionesco (cunoscut pentru opere precum *Cântăreața cheală*, *Setea și foamea*)

3. Dați exemple de balade populare românești.

Răspuns: Balada reprezintă o povestire în versuri. Cele mai cunoscute balade românești sunt Miorița, Meșterul Manole, Toma Alimoș.

4. Dați exemple de articole de îmbrăcăminte din portul popular românesc.

Răspuns: Ie (cămașă femeiască făcută din pânză țesută), catrință, ȋtari (pantaloni bărbățești), brâu, năframă, suman.

5. Unde și când s-a înființat prima școală românească?

Răspuns: Prima școală românească a fost înființată în 1495 la Brașov în curtea primei biserici pentru a cărei construcție românii primiseră învoire de la judele Brașovului. Primele universități moderne din România au fost înființate de Alexandru Ioan Cuza la Iași (1860) și la București (1864).

6. Unde și când au apărut primele tipografii românești?

Răspuns: Pe teritoriul actual al României, primele tipografii românești au început să funcționeze în anul 1508, anul editării la Mănăstirea Dealu (din apropierea orașului Târgoviște) a unui Liturghier, la inițiativa voievodului Radu cel Mare (1495-1508). Tipograful acestui Liturghier a fost călugărul Macarie.

PROVERBE ȘI ZICĂTORI

Testul numărul 1

Explicați semnificația următoarelor zicători:

1. *A se duce pe apa sâmbetei* înseamnă a se pierde.
2. *A arunca vorbe în vânt* înseamnă a vorbi în zadar.
3. *A-i da cuiva apă la moară* înseamnă a-i crea cuiva o situație favorabilă, a-i înlesni să facă un anumit lucru; a încuraja, a stimula.
4. *A pune paie peste foc* înseamnă a înrăutăți și mai mult o situație.
5. *A nu avea nici după ce bea apă* înseamnă a fi extrem de sărac.
6. *A despica firul în patru* înseamnă a cerceta prea detaliat.
7. *A-i pune cuivabețe în roate* înseamnă a-i face cuiva dificultăți pentru a împiedica o acțiune, un plan.
8. *A căuta acul în carul cu fân* înseamnă a se apuca de o muncă zadarnică, inutilă.
9. *A se băga ca musca-n lapte* înseamnă a sosi undeva într-un moment rău ales sau a interveni într-o discuție în mod nepotrivit.
10. *A scăpa ca prin urechile acului* înseamnă a scăpa cu mare greutate dintr-o situație neplăcută.
11. *A face din țânțar armăsar* înseamnă a exagera.
12. *A i se îneca cuiva corăbiile* înseamnă a fi trist, supărat, fără chef.

Testul numărul 2

Explicați semnificația următoarelor proverbe:

1. *Unde dai și unde crapă* – se referă la situații, evenimente în care rezultatul este altul decât cel așteptat.
2. *Calul de dar nu se caută la dinți* - înseamnă că lucrurile primite în dar se iau așa cum sunt, fără a se ține seama de defecte.
3. *Socoteala de acasă nu se potrivește cu cea din târg* – înseamnă că rezultatul lucrurilor e uneori altfel decât ne-am dori.
4. *Buturuga mică răstoarnă carul mare* – arată că un lucru neînsemnat poate avea uneori o importanță deosebită.
5. *Cine aleargă după doi iepuri nu prinde nici unul* – înseamnă că cel care încearcă să facă două lucruri în același timp, nu va reuși să aducă la îndeplinire niciunul.
6. *Ai carte, ai parte* – arată că studiul, învățătura îți pot aduce succesul.
7. *Cum îți vei așterne, așa vei dormi* – arată că rezultatele vor fi pe măsura acțiunilor pe care le vei întreprinde.
8. *La omul sărac, nici boii nu trag* - se spune despre cineva căruia nu-i merge bine, care suferă eșecuri în orice întreprindere.

9. Lupul își schimbă părul, dar năravul ba – înseamnă că deprinderile rele nu se uită ușor.

10. Cine sapă groapa altuia, cade singur în ea – arată că atunci când pregătești un rău cuiva, acel rău te va afecta chiar pe tine.

11. Nu da vrabia din mână pe cioara de pe gard – înseamnă că mai bine te mulțumești cu puținul pe care-l ai, decât să râvnești la promisiuni mai avantajoase, dar nesigure.

12. Minciuna are picioare scurte – arată că, dacă minți, trebuie să știi că adevărul va fi descoperit până la urmă.

VOCABULAR

Setul 1

A se îmbina înseamnă a se amesteca, a se combina.

Alternativ înseamnă când unul, când altul, pe rând.

Caracteristicile reprezintă însușiri specifice care diferențiază o ființă de alta, un lucru de altul.

Chirilic se referă la un vechi alfabet slav, compus de Chiril în sec. al IX-lea și utilizat în România (oficial) până în 1860, care a servit drept bază pentru alfabetele folosite de popoarele slave ortodoxe.

Elita reprezintă un grup de persoane care reprezintă ceea ce este mai bun, mai valoros într-o comunitate, societate etc.

Etnic înseamnă privitor la formele de cultură și de civilizație specifice unui popor.

Etnografia este știința care se ocupă cu originea, modul de viață, cultura și obiceiurile popoarelor; etnograful este specialistul în etnografie.

Evul mediu este perioada din istoria omenirii cuprinsă între antichitate și epoca modernă.

Întemeietor înseamnă fondator, inițiator.

Laic înseamnă ceva care este independent față de confesiunile religioase.

Latinitatea reprezintă faptul de a avea origine latină sau caracter latin.

Principatele române este numele purtat de Țara Românească și Moldova în perioada dinaintea Unirii.

Savant este o persoană cu cunoștințe vaste și profunde; (foarte) învățat; erudit.

Simultan înseamnă în același timp, concomitent, odată.

Setul 2

Contemporan este cel care a trăit în aceeași perioadă cu o altă persoană.

Dramaturgul este autorul de piese de teatru.

A naturaliza înseamnă a acorda unui străin cetățenia statului în care locuiește.

Nonconformistul reprezintă persoana care are convingeri proprii, care dovedește originalitate.

Pamfletul reprezintă o specie literară în versuri sau în proză, cu puternic caracter satiric, atacând, într-o tonalitate violentă și agresivă, atitudini și trăsături de caracter, concepții și realități sociale, politice, religioase, morale ș.a. Pamfletar – autor de pamflete.

Profan este ceva care nu ține de religie, care nu reprezintă sau nu exprimă un punct de vedere religios; laic.

Prozatorul este autorul de opere literare în proză, scriitor în proză.

Publicistul este persoana care publică în presă articole (cu tematică social-politică, culturală).

Recenzie înseamnă scurtă analiză cu comentarii și cu aprecieri critice a unei lucrări științifice sau opere de artă.

Sacru înseamnă cu caracter religios; privitor la religie, care aparține religiei.

Setul 3

Aerodinamic înseamnă făcut în așa fel încât să întâmpine la înaintare o rezistență foarte mică din partea aerului.

Arta scenică înseamnă artă teatrală, privitoare la teatru.

Bacteriologia este ramura biologiei care studiază bacteriile.

Filologia este știința care se ocupă cu studiul culturii scrise a popoarelor, în special cu studiul textelor vechi și al operelor literare din punct de vedere al limbii, al influențelor suferite, precum și cu editarea lor.

Fiziologie reprezintă ramura biologiei care se ocupă cu studiul proceselor ce au loc în organismele vii.

Horticultură este știința care se ocupă cu studiul cultivării pomilor, legumelor, florilor.

Geriatra este ramura medicinei care studiază și tratează bolile bătrâneții.

Gerontologia reprezintă studiul aspectelor sociale, psihologice și biologice ale îmbătrânirii.

Naturalist este persoană care se ocupă cu studiul științelor naturii.

Oceanologia este știința care se ocupă cu studiul oceanelor.

Pedagogia este știința care se ocupă cu metodele de educație și de instruire a oamenilor.

Pionier înseamnă persoană care lucrează cea dintâi într-un domeniu nou, încă necercetat, care pune bazele unei metode noi, unei activități noi; deschizător de drumuri într-un domeniu oarecare de activitate.

Speologia este știința care se ocupă cu studiul peșterilor.

Setul 4

Balada populara este o povestire în versuri despre un fapt eroic, o legendă; cântec bătrânesc.

Basmul este o narațiune cuprinzând fapte posibile sau reale.

Catehismul este cartea în care sunt expuse principiile bisericii creștine sub formă de întrebări și răspunsuri.

Cărturar este omul învățat, cult, erudit.

Doina este o poezie lirică specifică folclorului românesc, care exprimă un sentiment de dor, de jale, de revoltă, de dragoste etc.

Mioriță este diminutivul de la mioară; animal din mitologia românească, prezent mai ales în balade, care îi spune unui cioban despre faptul că alți ciobani doresc să-i facă rău; oaia năzdrăvană, cu puteri supranaturale.

Poveste înseamnă istorisire, povestire fantastică, care relatează întâmplări fantastice ale unor personaje imaginare în luptă cu personaje negative și în care binele triumfă.

Povestirea este o creație literară în proză care are un subiect mai puțin complicat și dimensiuni mai reduse decât un roman.

Rapsodia este o compoziție muzicală, compusă din motive și fragmente variate, inspirate adesea din folclor.

Setul 5

A comemora înseamnă a celebra solemn amintirea unei personalități sau a unui eveniment important.

A prăznui înseamnă a celebra un eveniment religios.

Cimitirul vesel este un cimitir din localitatea Săpânța, județul Maramureș, faimos pentru crucile mormintelor viu colorate, picturile naive reprezentând scene din viața și ocupația persoanelor înmormântate. Pe unele cruci există chiar versuri în care sunt amintite, deseori cu nuanțe umoristice, persoanele respective.

Comunitatea reprezintă un grup de oameni cu interese, credințe sau norme de viață comune; totalitatea locuitorilor unei localități, ai unei țări etc.

Crivățul este un vânt puternic și rece care suflă iarna în Moldova și în Câmpia Dunării.

Duh înseamnă spirit.

Har înseamnă talent, însușire, calitate care face pe cineva vrednic de admirație.

Huliganul este o persoană care încalcă în mod grosolan normele de conduită în societate.

Leagănul este un pat mic de lemn sau de nuiele împletite (care se poate balansa) pentru copiii mici.

Moaștele sunt oasele, rămășițele unui sfânt.

Odaie înseamnă cameră, încăpere.

Săptămâna Mare sau Săptămâna Patimilor, în creștinism, este ultima săptămână a Postului Mare și săptămâna de dinainte de Paște.

Poruncă reprezintă ordinul, decizia, hotărârea unei autorități sau a unei persoane cu autoritate, care trebuie să se execute astfel cum a fost dată.

Taraful este o mică formație muzicală, formată din lăutari, care cântă muzică populară.

Troița este o cruce mare de lemn sau de piatră (împodobită cu picturi, sculpturi, inscripții și uneori încadrată de o mică construcție), așezată la răspântii, pe lângă fântâni sau în locuri legate de un eveniment

CAPITOLUL V – VALORILE UNIUNII EUROPENE

Testul numărul 1

1. Câte state sunt membre ale Uniunii Europene în prezent?

Răspuns: În prezent, Uniunea Europeană are 28 de state membre.

2. În ce an a devenit România membră a Uniunii Europene?

Răspuns: România a devenit membră a Uniunii Europene în anul 2007.

3. Care sunt drepturile și libertățile unui cetățean european?

Răspuns: Cetățeanul european are următoarele drepturi: demnitate umană, dreptul la viață, dreptul la integritatea persoanei, dreptul la propria persoană – interzicerea sclaviei, dreptul la libertate și securitate, respectul pentru viața privată și viața de familie, protecția datelor personale, dreptul la căsătorie și întemeierea unei familii, dreptul la gândire, conștiință și religie, libertatea de expresie și informare, libertatea de asociere, libertatea artelor și științelor, dreptul la educație, dreptul de a alege ocupația și dreptul de a munci, libertatea de a avea o afacere, dreptul de proprietate, dreptul de azil etc.

4. Care este rolul Avocatului European al Poporului?

Răspuns: Avocatul European al Poporului are rolul de a primi și de a examina plângerile primite din partea cetățenilor UE, dar și a persoanelor fizice sau juridice cu reședința, respectiv sediul social într-unul din statele membre cu privire la cazurile de administrare defectuoasă din partea instituțiilor europene.

5. Care sunt cele mai importante instituții ale Uniunii Europene?

Răspuns: Cele mai importante instituții ale Uniunii Europene sunt: Parlamentul European, Comisia Europeană, Consiliul European, Consiliul Uniunii Europene, Curtea Europeană de Justiție și Banca Centrală Europeană.

6. Care este mandatul Parlamentului European?

Răspuns: Parlamentul European are un mandat de 5 ani.

Testul numărul 2

1. Cine alege membrii Parlamentului European?

Răspuns: Membrii Parlamentului European (europarlamentarii) sunt aleși de către cetățenii europeni, cu drept de vot.

2. Care sunt simbolurile Uniunii Europene?

Răspuns: Simbolurile Uniunii Europene sunt următoarele: **Drapelul Uniunii Europene; Moneda Uniunii Europene:** Euro; **Imnul Uniunii Europene:** Odă Bucuriei; **Deviza Uniunii Europene:** Unitate în diversitate; **Ziua Europei:** 5/9 mai.

3. Cine a compus Imnul Uniunii Europene?

Răspuns: Imnul Uniunii Europene se numește Oda Bucuriei și a fost compus de **Ludwig van Beethoven**.

4. Care este moneda Uniunii Europene?

Răspuns: Moneda Uniunii Europene este **Euro**.

5. Care este populația Uniunii Europene?

Răspuns: Populația Uniunii Europene este de aproximativ **500 de milioane** de oameni.

6. Care este Deviza Uniunii Europene?

Răspuns: Deviza Uniunii Europene este: „Unitate în diversitate”.

FINAL

IMNUL ROMÂNIEI

*Deșteaptă-te, române, din somnul cel de moarte,
În care te-adânciră barbarii de tirani!
Acum ori niciodată croiește-ți altă soarte,
La care să se-nchine și cruzii tăi dușmani!*

*Acum ori niciodată să dăm dovezi la lume
Că-n aste mâni mai curge un sânge de roman,
Și că-n a noastre piepturi păstrăm cu fală-un nume
Triumfător în lupte, un nume de Traian!*

*Priviți, mărețe umbre, Mihai, Ștefan, Corvine,
Româna națiune, ai voștri strănepoți,
Cu brațele armate, cu focul vostru-n vine,
„Viață-n libertate ori moarte!” strigă toți.*

*Preoți, cu cruce-n frunte! căci oastea e creștină,
Deviza-i libertate și scopul ei preasfânt.
Murim mai bine-n luptă, cu glorie deplină,
Decât să fim sclavi iarăși în vechiul nost' pământ!*